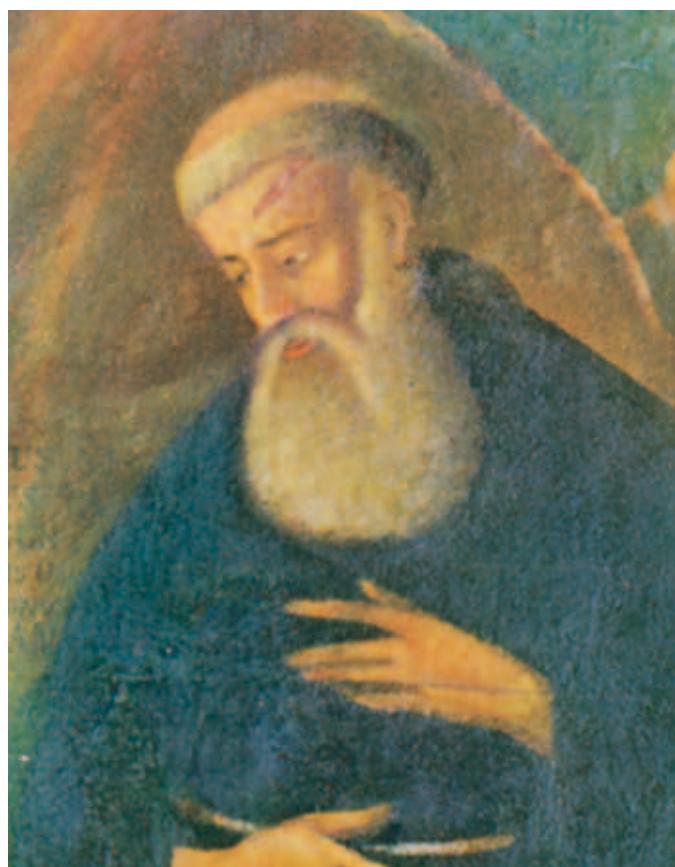

fraternitas

GLASILO HRVATSKE PROVINCije SV. JERONIMA FRANJEVACA KONVENTUALACA

kazalo

<i>Uvodne misli</i>			
PROVINCIJALOVE RIJEČI	3	VIJESTI IZ RIMA	16
PODSJETNIK (DO BOŽIĆA)	4	FRANJEVCI KONVENTUALCI	
		U SVIJETU	17
		NOVI TELEFONSKI BROJEVI	
		PROVINCIALATA	17
<i>Iz Provincije</i>			
RASPORED BRAĆE PO SAMOSTANIMA .	5	<i>U školi života</i>	
KOLAUDACIJA OBNOVLJENIH ORGULJA		»SAMOSTANSKI KAPITUL«	18
U MOLVAMA	7	1. Naputci za sudionike kapitula.	18
POSJET IZ JAPANA	7	2. Prijedlozi za poglavara – animatora. .	19
DUHOVNO-REKREATIVNI KAMP		<i>Programi</i>	
U CRESU	8	SUSRET MLADIH SVEĆENIKA	21
ODABRANI IZVOĐAČI		PREDSTAVLJANJE MONOGRAFIJE.	23
ZA »MARIJA FEST«	8	DRUGI O NAMA	23
ODRŽANE DUHOVNE VJEŽBE U CRESU.	9	NAJNOVIJA »VERITASOVA« IZDANJA .	24
MONOGRAFIJA »VELIČINA MALENIH« .	9		
POČETAK NOVICIJATA	10		
<i>Rad Definitorija</i>			
ODRŽANA 4. SJEDNICA DEFINITORIJA .	11	<i>Info</i>	
5. SJEDNICA DEFINITORIJA		Izbor vijesti iz INFO	25
12PRVA SJEDNICA KOMISIJE ZA ODGOJ		1. Personalia	25
I OBRAZOVARANJE	13	2. Pitanje novicijata	26
SASTANAK ODGOVORNIH ZA V. B.		3. Nazočnost u Padovi	27
U PROVINCIJI	14	4. Ostalo	27
<i>Iz našeg Reda</i>		Ovogodišnji sjemeništarci i postulanti. .	28
PREDSTAVNICI REDA – HODOČASNICI		Poziv na Provincijsko hodočašće	28
U SANTIAGO	15		
PREMINUO GENERALNI			
ASISTENT REDA	15		
		<i>Naši pokojni</i>	
		1. Brat fra Alojzija Mikića	28
		2. Otac fra Stjepana Brčine	28
		3. Brat fra Nikice Batiste	28

Fraternitas
službeno glasilo
*Hrvatske provincije sv. Jeronima
franjevaca konventualaca*

Br. 3/2010

Izdaje:
Hrvatska provincija sv. Jeronima
franjevaca konventualaca
HR - 10000 Zagreb, Sveti Duh 31
tel. (01) 3771 888; fax (01) 3773 754
www.ofmconv.hr
ofmconv@ofmconv.hr

Uredio i odgovara:
Ljudevit Anton Maračić
Sveti Duh 31, 10000 Zagreb

Tisak:
Denona d.o.o., Getaldićeva 1, Zagreb

ISSN 1332-7941

uvodne misli

PROVINCIJALOVE RIJEĆI

Draga braćo, pred nama je nova radna godina. Zadovoljni ili manje zadovoljni, prianjamo uz svakidašnji posao i obveze. I tako do novih uspjeha, nadajmo se. Šalu na stranu, bez nepotrebnih uopćavanja koja nitko ne voli, želio bih samo nakratko provincijsko bratstvo podsjetiti i usmjeriti na neka zbivanja koja nam neposredno slijede.

Najprije, **proslava Dana Provincije.** Mi to već godinama spontano slavimo na blagdan zaštitnika Provincije, sv. Jeronima, 30. rujna. Sjećamo se prošlogodišnjega, vrlo uspješnog slavlja u Visu, kojemu je prethodilo nekoliko dana Susreta mlađih svećenika. Bili su to dani koje pamte ne samo braća našega viškog samostana, već i mnogi drugi koji su sudjelovali. Ove godine mjesto proslave se vratilo na sjever, u matični samostan Svetog Duha. I ovog puta će joj prethoditi Susret mlađih svećenika Provincije, za koje je pripravljen bogat program. Budući da u Provinciji još nemamo susreta srednje i starije generacije braće, a stalna formacija traži da se pažnja posveti i ovoj braći, bilo bi dobro da se Susretu mlađih svećenika (ređenih odnosno svečano zavjetovanih posljednjih deset godina) pridruže i ostali, koji dakako mogu i žele. Bar oni iz obližnjih sjevernih samostana. Uvјeren sam da neće požaliti. Uz ovaj Susret povezana je i proslava Dana Provincije, koja ima dva dijela. Uz središnju euharistijsku proslavu u crkvi sv. Antuna na sam dan zaštitnika Provincije, u četvrtak 30. rujna navečer, na uočnicu, 29. rujna popodne, bit će predstavljena monografija »Veličina malenih«, u kojoj je naša Provincija obrađena s povijesnog vidika, s osobitim naglaskom na kulturno-umjetničku baštinu. Samo i letimično listanje velike monografije može u to svakoga uvjeriti. Uz predstavljanje vezana je i koncertna izvedba nekih skladbi našega najpoznatijega glazbenika, fra Ivana Marka Lukovića. Vrsnost izvođača jamči prvorazredan doživljaj. Dođite i uvjerite se!

Potom, malo nakon toga, slijedi **svetkovina sv. Franje**, koja već po tradiciji više zaokuplja braću naših povijesnih, jadranskih samostana, koji većinom i nose Svečovo ime u svojem dugostoljetnom nazivu. Nekoć se u svim samostanima, posebno dakako uz obalu, dobro pripremala svetkovina trodnevnicom, a sam blagdan znao je privući i mnoštvo puka. Sada je to prilično opalo, no to ne bi smjelo biti razlogom malodušja i odustajanja. Posebno dojmljivo može biti dobro pripremljen obred Preminuća sv. Franje. Svetkovina sv. Franje zgodna je prigoda da malo više pažnje posvetimo onima koji su s nama povezani zajedničkim franjevačkim idealom, a to su članovi FSR-a i Frame. Danas u svijetu, a i kod nas, raste interes braće za ovu našu braću i sestre koji žele dijeliti zajednički evandeoski ideal u školi sv. Franje. Ne bismo ni mi smjeli u tome zaostati. Zato neka ovaj blagdan bude novi poticaj ljubavi i brige za ovu našu stariju i mlađu franjevačku braću i sestre!

Konačno, sredinom studenoga slavimo **blagdan sv. Nikole Tavilića.** Uz to, ove godine pada i 40. obljetnica njegove kanonizacije. Sjećamo se, bar mi stariji, s kolikim smo ponosom i radošću bili primili tu vijest i sudjelovali u rimskoj i domovinskoj proslavi kanonizacije. Provincijsko vodstvo želi ovom događaju i jubileju pružiti dolično ostvarenje, pa je odlučilo da u cijelosti uprava Provincije dva dana provede u Šibenskom samostanu sv. Frane, uz koji se i nalazi nacionalno svetište njegova najčasnijeg člana. Nadamo se da će s upravom u Šibeniku tih dana biti i svi naši mlađi članovi u formaciji. Željeli bismo zaista da se pridruže i mnoga druga braća, starije, srednje i mlađe generacije, da malko obnovimo interes i ljubav za onoga oko kojega smo se znali i boriti, ponekad i vrlo žestoko. Zato bih ovom prilikom pozvao svu braću iz Provincije, posebno sada one

iz južnih krajeva, da se priključe ovome provincijskom slavlju, za koje vjerujem da će imati nastavak i idućih godine.

Eto, draga braćo, iskreno stavljam na srce svakome, posebno onima koji su odgovorni u svojim zajednicama i odgojnim ustanovama, da uoče važnost sudjelovanja, koje neminovno kao posljedicu ostavlja dublje tragove u sjećanju i u srcu. Neka

nam sv. Jeronim, sv. otac Franjo i sv. Nikola posreduju povećanu ljubav prema Bogu i bratsku pažnju prema onima s kojima dijelimo svagdašnji kruh.

MIR i DOBRO! – svima u domovini i inozemstvu:

*fra Ljudevit Maračić,
provincijalni ministar*

PODSJETNIK (DO BOŽIĆA)

- *Od 21. do 25. rujna*: Posjet provincijalnog ministra (s fra Ivanom Radeljakom) braći u Njemačkoj;
  - *Od 20. do 25. rujna*: Susret promicatelja zvanja Reda u Madridu, u vidu priprema Svjetskog dana mladih 2011. godine; sudjeluje fra Ivan Penava;
  - *Od 26. do 30. rujna*: Susret mlade braće u Zagrebu;
  - *Srijeda, 29. rujna, 17,00 sati*: Predstavljanje monografije »Veličina malenih« uz prigodni koncert Lukačićevih skladbi, Dvorana sv. Franje u Zagrebu;
  - *Četvrtak, 30. rujna, 19,00 sati*: Svečano euharistijsko slavlje u povodu Dan Provincije u svetištu sv. Antuna u Zagrebu;
  - *Ponedjeljak, 4. listopada*: Sjednica Definitorija dopodne; svečano euharistijsko slavlje u zagrebačkoj crkvi sv. Antuna uz obnovu zavjeta u 19,00 sati;
  - *Od 11. do 16. listopada*: Generalna skupština Vojske Bezgrešne u Rimu, sudjeluju fra Zdravko Tuba i fra Antun Gašparić;
  - *Od 18. do 22. listopada u Njemačkoj (ili Poljskoj)*: jesenski susret CEC-a, uz sudjelovanje fra Tomislava Cvetka, provincijskog promicatelja za mir, pravdu i zaštitu okoliša;
  - *Tijekom Došašća* (po naknadnom dogovoru) posjet provincijalnog ministra braći po regijama i adventska duhovna obnova.

iz provincije

RASPORED BRAĆE PO SAMOSTANIMA

Nakon svršetka Redovitoga provincijskog kapitula, uslijed nekih promjena koje su uslijedile zbog promjena poglavara, a i nekih drugih, ponajvećma osobnih želja, došlo je do manjih promjena u rasporedu braće po samostanima. To se ponajviše odnosi na braću u domovini, dok s braćom preko Oceana tek predstoji razgovor, pa je i tamo eventualno moguća neka promjena. Donosimo raspored po samostanima, na dan 1. rujna ove godine. Ne navode se službe osim onih dodijeljenih na Kapitulu.

CRES, Samostan sv. Frane:

Fra Zdravko Tuba, gvardijan, magister novaka
 Fra Maksimilijan Herceg
 Fra Ferdinand Ćavar

Fra Špiro Marasović
 Fra Žarko Mula,
 Fra Žarko Relota
 Fra Roko Bedalov

GARY, Samostan sv. Josipa radnika:

Fra Stjepan Lončar (gvardijan, do dalnjega)
 Fra Kristofor Čorić (u Lackawanni)
 Fra Alojzije Mikić (u Wellandu)

ŠIBENIK, Samostan sv. Frane:

Fra Stanko Mijić, gvardijan
 Fra Nikola Roščić
 Fra Gracijan Gašperov
 Fra Vitomir Glavaš

MOLVE, Samostan Uznesenja Marijina:

Fra Tomislav Glavnik, gvardijan
 Fra Filip Musa

VINKOVCI, Samostan Bezgrešnog Srca Marijina:

Fra Marko Vrdoljak, gvardijan
 Fra Alfons Janeš
 Fra Nikola Šantek

NOVI MAROF, Samostan sv. Antuna:

Fra Martin Dretvić, gvardijan
 Fra Antun Gašparić, nacionalni ravnatelj V. B.
 Fra Andelko Sesar
 Fra Igor Horvat

VINKOVCI, Samostan sv. Antuna:

Fra Ilija Miškić, gvardijan
 Fra Jere Vujić
 Fra Mijo Jozanović

PULA, Samostan Svetog Franje:

Fra Đuro Vuradin, gvardijan
 Fra Bernardin Filinić
 Fra Nikica Batista

VIS, Samostan sv. Jere:

Fra Damjan Glavaš, gvardijan
 Fra Ivo Planinić

PULA, Samostan sv. Ivana Krstitelja:

Fra Krunoslav Kemić, gvardijan
 Fra Nikola Rožanković

ZAGREB, Samostan Svetog Duha:

Fra Ljudevit Maračić, provincijalni ministar
 Fra Josip Blažević, definitor, vikar Provincije,
 magister klerika
 Fra Ivan Poletto, definitor, gvardijan
 Fra Zvonimir Zlodi
 Fra Alojzije Litrić
 Fra Augustin Kordić, definitor, tajnik Provincije
 Fra Ambroz Knežić
 Fra Josip Priselac
 Fra Đuro Crlenjak
 Fra Ivan Radeljak, definitor, ekonom Provincije

SISAK, Samostan sv. Antuna:

Fra Nikola Jureta, gvardijan
 Fra Pero Kelava
 Fra Matija Antun Mandić

SPLIT, Samostan sv. Frane:

Fra Pero Džida, gvardijan
 Fra Teofil Majić

Fra Ivan Miškić
Fra Ivan Karlić
Fra Martin Jaković
Fra Tomislav Cvetko
Fra Miroslav Štuban
Fra Ivan Bradarić, definitor, magister sjemeništara
Fra Michael Pavić
Fra Ivan Penava

Klerici u Zagrebu:

fra Zlatko Vlahek (kandidat za đakona)
fra Josip Petonjić
fra Mario Šagolj
fra Nikola Degač
fra Vladimir Vidović
fra Marko Jurić
fra Filip Pušić

BRAĆA U INOZEMSTVU

(osim onih preko Oceana):

Fra Miljenko Hontić, generalni asistent, Rim

Fra Đuro Hontić, vatikanski penitencijar, Rim
Fra Tomislav Mrkonjić, vatikanski tajni arhiv,
Rim

Fra Paško Mandurić, HKM Wuerzburg, Njemačka

Fra Pero Šestak, HKM Neumuenster, Njemačka
Fra Ivan Kovačević, HKM Hanau, Njemačka

Fra Željko Klarić, student teologije, »Seraphicum«, Rim

Novaci u Asizu:

fra Josip Ivanović
fra Milan Gelo

Ostale podatke i službe, kao i adrese objavit ćemo u posebnom ŠEMATIZMU početkom sljedeće godine, sa stanjem 31. prosinca 2010. Mole se braća da pregledaju posljednje izdanje i, ako uoče neke pogreške ili poželete neke dopune, neka što prije jave Tajništvu Provincije.

PREDSTAVLJANJE MONOGRAFIJE I KOLAUDACIJA OBNOVLJENIH ORGULJA

U subotu 10. lipnja nakon večernje svete mise u crkvi Marijina Uznesenja u Molvama predstavljena je monografija župne crkve i kolaudacija obnovljenih orgulja. Odličnom suradnjom župnog ureda (župnik fra Ivan Poleto) i Društva za povjesnicu i starine Molve (predsjednik Mario Kolar) te samog autora monografije prof. dr. sc. Dragana Damjanovića iz Osijeka, došlo je do rađanja ovog reprezentativnog sakralnog djela. Ugledavši svjetlo dana prije koji mjesec u »podravskoj katedrali« uz zvukove obnovljenih orgulja predstavljena je za javnost.

Moderator skupa bio je Mario Kolar koji je najavio i predstavio izlagače: prof. dr. sc. Zvonka Makovića, dr. sc. Snješku Knežević, autora knjige prof. dr. sc. Dragana Damjanovića. U ime izdavača Jürgona Ehgartnera govorila je gospođa Eugenija Ehgartner ispred Leykem internacionala koja je ujedno i urednica knjige kao i Mario Kolar. Recezenti monografije osim Zvonka Makovića su dr. Hrvoje Petrić i Zlatko Jurić. Knjiga je objavljena uz finansijsku potporu Općine i župe Molve, Ministarstva kulture i Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske. Stručni savjetnik knjige je fra Ivan Poleto, koji će imati 25. srpnja oproštajnu svetu misu kao molvarski župnik, a u nedjelju 1. kolovoza fra Tomislav Glavnik bit će predstavljen kao novi župnik u Molvama. Za glazbeni ugodaj pobrinuo se župni zbor u pratrni i izvođenju s. Lidije Mahovlić i Ivane Matkov. O rado-vima na orguljama govorio je izvođač radova Alen Kvaternik.

Ovo impozantno djelo: župna crkva Marijina Uznesenja i sakralna baština župe Molve koje sadrži preko 300-tinjak bogato opremljenih stranica (fotografija, izvornih dokumenata, arhivskih izvora i drugo) trebala bi se naći u svakoj obitelji naše župe.

(D. Kokša)

POSJET IZ JAPANA

U nedjelju, 11. srpnja, zagrebački samostan Svetog Duha pohodio je biskup fra Bernard Oshikawa, naš redovnički subrat, nekadašnji provincijalni ministar Japanske provincije, u društvu s još jednim japanskim subratom, fra Leom Furokawa i stalnim đakonom Inagundi Yasumari.

U grupi je bilo petnaestak vjernika laika, koji su zajedno sa svojim biskupom desetak dana proveli u turističko-hodočasničkom pohodu našoj zemlji. Bili su u Splitu, Dubrovniku, Međugorju, Plitvicama, Mariji Bistrici i Zagrebu.

Na Svetom Duhu slavili su na japanskom jeziku svetu misu u crkvi sv. Antuna (što je vjerojatno pri put u povijesti našega zagrebačkog svetišta), a potom su u malobrojnom društvu naše subraće proveli kratki odmor u samostanskoj blagovaonici.

Mons. Bernard Oshikawa upravlja biskupijom na Okinawiju, otočju nekoć poznatom po velikim pomorskim i kopnenim bitkama američke i japanske vojske. Biskup Bernard studirao je u Rimu, školski je kolega naše subraće fra Nikole Roščića i fra Alojzija Litrića, koje toplo pozdravlja.

DUHOVNO- REKREATIVNI LJETNI KAMP MINISTRANATA ŽUPA NOVI MAROF I MADŽAREVO

Nakon završene školske godine, jedne godine ministriranja, svih napora da se jedno i drugo sretno, dobro i plemenito završi, ministranti gore spomenu-tih župa su proveli tjedan dana na Cresu pod vodstvom fra Igora Horvata od 12. do 19. srpnja. Bilo je 29 ministranata.

Program je bio sastavljen od dva dijela. Prije podne je bila sustavna kateheza na temu duhovnih zvanja, susreta s Gospodinom i Blažene Djevice Marije, poslije podne se je išlo na kupanje. Navečer bi molili svetu krunicu.

Bilo je tu i hodočašće na San Salvadur, gdje smo molili krunicu i slavili svetu misu. Jedne večeri smo gledali i film o sv. ocu Piju iz Pietrelcine kao poticaj na duhovni poziv. Naravno da je bilo i veselja i igre. Puno je toga posijano u mlada srca, a vrijeme i Bog će donijeti plodove. Vratili smo se s lijepim uspomenama i sa željom da i dogodine ponovimo isto iskustvo.

(Igor Horvat)

ODABRANI IZVOĐAČI ZA OVOGODIŠNJI »MARIJA FEST« U MOLVAMA

Kako prenosi IKA, odabrani su izvođači za ovo-godišnji popularni »Marija fest«, koji se tradicionalno održava u Molvama. Prenosimo u cijelosti taj tekst:

Festival marijanskih pjesama »Marija fest 2010« na kojem će biti izvedeno deset novih skladbi tematski vezanih uz Blaženu Djevicu Mariju održat će se u listopadu u Molvama.

Organizacijski odbor Festivala marijanskih pje-sama »Marija fest 2010« odabrao je 5. kolovoza su-dionike ovogodišnjeg festivala. S po dvije skladbe, jednom novom i neobjavljenom te tematski vezanom uz Blaženu Djevicu Mariju i drugom već poznatom i objavljenom na ovogodišnjem Festivalu, u nedjelju, 10. listopada u Molvama nastupit će Antonio Tkalec, Apostoli mira, Davor Terzić, Il Santo, Ljubo Vuko-vić, Maja Tadić, Matheus, VIS Mihovil, VIS Proroci i Vlatka Linarić.

Organizatori ovogodišnjeg, 8. Festivala marijan-skih pjesama »Marija fest 2010« su Nacionalni centar Udruge Vojske Bezgrešne i Povjerenstvo za pastoral mladih Varaždinske biskupije, a pokrovitelji Hrvat-

ska provincija sv. Jeronima franjevaca konventualaca, svetište Majke Božje Molvarske i općina Molve.

Glavni cilj festivala je promicanje kršćanskih duhovnih vrednota, te poticanje stvaranja novih autorskih marijanskih pjesama suvremenog izričaja.

ODRŽANE DUHOVNE VJEŽBE U CRESU

Pod vodstvom isusovca, o. Slavka Pavina, u creškom samostanu sv. Frane, od nedjelje navečer, 29. kolovoza, do petka popodne, 3. rujna, održan je turnus duhovnih vježbi namijenjen prvotno klericima i postulantima naše Provincije, ali su sudjelovala i neka druga braća koja to nisu uspjela učiniti u dva prethodna turnusa. Sve skupa u ovome posljednjem turnusu sudjelovalo je šest klerika, dva postulanta i šest svećenika Provincije – u svemu 14 sudionika.

MONOGRAFIJA »VELIČINA MALENIH«

U izdanju Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca, a u suradnji s Institutom za povijest umjetnosti u Zagrebu, ovih dana objavljena je velika monografija »Veličina malenih«, s podnaslovom: Povijest i kulturna baština Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca. U izradi ovo- ga velikog djela (330 stranica, četverobojni tisk na kunstdrucku) sudjelovali su: Jasenka Gudelj, Tomislav Premerl, Ennio Stipčević, Radoslav Tomić, Milan Pelc, Nikola Roščić i Ljudevit Maračić.

Povjesni prikaz Provincije, u sklopu monografije na 110 stranica, napisao je o. Nikola Roščić, i to je dosad prvi cjeloviti pokušaj predstavljanja naše povijesti u tiskanom obliku. O. Ljudevit Maračić na tridesetak stranica predstavlja knjižnice i arhive Provincije, prof. Ennio Stičević piše o bogatoj glazbenoj

djelatnosti naših fratara, dok se najveći dio monografije bavi povijesnim prikazom i kulturno-umjetničkom baštinom naših postojećih samostana. U obradi umjetničkog blaga svakoga pojedinog samostana sudjeluju stručnjaci iz područja likovnih i srodnih umjetnosti. Oko dvjesta originalnih fotografija (Milan Drmić) ukrašuju ovo djelo.

Monografija naše Provincije bit će svečano predstavljena uoči Dana Provincije, u utorak, 29. rujna podvečer, a program će biti obogaćen kratkom koncertnom izvedbom nekih Lukačićevih moteta.

Distribucija monografije uslijedit će tek sredinom rujna, pa molimo braću da budu strpljiva. Svatko će od članova Provincije dobiti na dar jedan primjerak, a samostani i više komada, kako bi mogli obradovati prijatelje i dobrotvore. Inače, prodajna cijena monografije iznosi: 350 kuna.

POČETAK NOVICIJATA

Na blagdan Rana našeg svetog oca Franje, 17. rujna 2010. godine, dvojica kandidata naše Provincije, fra Milan Gelo i fra Josip Ivanović, obukla su sveto redovničko odijelo i započela svoj Novicijat zajedno s još 13-oricom mladića iz raznih talijanskih provincija i s dvojicom slovenskih kandidata.

Obred redovničkog oblačenja započeo je svečanom Večernjom u Donjoj bazilici sv. Franje u 19 sati, potom se nastavio na grobu svetoga Franje u obredu preminuća. Obredu je bilo nazočno jako puno braće, preko 120. Delegaciju naše provincije predvodio je fra Zdravko Tuba, magister novaka, koji je zajedno s fra Vladimirom Vidovićem doputovao iz Hrvatske kako bi nazočili ovoj svečanosti i bili uz naše novake. Iz Rima se pridružio i fra Miljenko Hontić, generalni definitor Reda.

Kandidate je u ime provincijala i generala primio kustos Asiške kustodije i Svetog samostana Giuseppe PIEMONTESE. U nadahnutom nagonu ohrabrio je kandidate na njihovom putu, zapitavši ih što traže i zbog čega su došli. Pritom im je rekao da odgovore na ova pitanja traže svaki

dan kako bi što vjernije naslijedovali Krista po primjeru svetoga Franje.

Obred redovničkog oblačenja, kako i propisuju naše Konstitucije, bio je jako jednostavan, ali istovremeno i svečan. Kleknuvši pred grob sv. Franje, zatražili su dopuštenje da započnu svoju godinu kušnje, da započnu svoj novicijat. Nakon što su dobili dozvolu za početak novicijata, magister fra Alfredo blagoslovio je redovnička odijela i kandidati su obukli svoje habite. Od sada su mala braća konventualci.

(Vladimir Vidović)

rad definitorija

ODRŽANA 4. SJEDNICA DEFINITORIJA

Četvrta sjednica Definitorija, pod predsjedanjem fra Ljudevita Maračića, provincijala, održana je 25. lipnja 2010. u samostanu sv. Ivana u Puli, s početkom u 16,30 sati. Sjednica je završila radom u 21,45 sati, s time da je bila prekinuta blagovanjem večere. U radu sjednice sudjelovali su svi definitori (fra Josip Blažević, vikar Provincije, fra Ivan Radeljak, ekonom Provincije, fra Augustin Kordić, tajnik Provincije, fra Ivan Bradarić i fra Ivan Poletto). Ovoj sjednici prethodila je *primopredaja gvardijanske službe* u samostanu sv. Ivana u Puli: fra Bernardin Filinić predao je službu gvardijana fra Krunoslavu Kemiću u prisutnosti

Fra Ljudevita Maračića, provincijala, i braće definitora. Ovoj sjednici prethodilo je razgledavanje tamošnje crkve sv. Ivana u izgradnji, koja je još daleko od konačnog uređenja. Dakako, sjednica Definitorija započela je molitvom.

1. Pročitan je zapisnik prošle 3. sjednice Definitorija.

2. Razmotreno je pismo o. Marca Tasca, ministra generala, u kojem se izražava želja da novaci naše Provincije obave *godinu novicijata* u Asizu, ako novicijat Provincije ne zadovoljava uvjetima dokumenta Reda za formaciju »U školi sv. Franje«, a očito da ove godine ne zadovoljava barem u pogledu broja novaka. Nakon što se Provincijski kapitol ove godine odlučio za Cres kao mjesto novicijata Provincije, Definitorij je zauzeo stanovište da Ministar general sâm odluči o mjestu održavanja novicijata naše Provincije.

DEFINITORIJ PROVINCIIJE U PULI

Prigodom svoje redovite sjednice, održane 25. lipnja ove godine pri Samostanu sv. Ivana u Puli, definitori s o. Provincijalom razgledali su crkvu sv. Ivana u gradnji.

Uz vodstvo i tumačenje domaće subraće, obaviješteni su o nekim završenim radovima u kripti i gornjoj crkvi.

Radovi dobro napreduju i braća se nadaju da će ubrzo biti ostvareni planovi koji omogućuju služenje ovim prostorijama.

3. Usvojene su molbe *dvojice postulanata* naše Provincije za ulazak u novicijat: Josipa Ivanovića i Milana Gele, te su oni pripušteni godini kušnje, to jest u novicijat.

4. Udovoljeno je molbi samostana sv. Antuna iz Novog Marofa, da kupi zemljište blizu crkve i samostana, koje će poslužiti kao parkiralište vjernicima koji pohađaju crkvu.

5. Isto tako udovoljeno je molbi *gđe Marije Cvitković*, koja radi u upravi lista »Veritas«, da joj »Veritas« posudi dio novca za kupnju automobila.

6. Popunjene se neke Provincijske komisije potrebnim članovima:

- U *Komisiju za odgoj i izobrazbu* braće imenovana su još dva člana, osim članova koji su to po službi: fra Ljudevita Maračića, provincijala koji je ujedno i predsjednik komisije, fra Josipa Blaževića, magistra klerika, fra Zdravka Tube, magistra novaka, fra Ivana Bradarića, magistra sjemeništaraca, i fra Ivana Penave, promicatelja za duhovna zvanja: fra Ferdinand Ćavar i budući duhovnik u malom i velikom sjemeništu.

- U *Komisiju za ekonomiju i gradnju* imenovani su za članove: fra Martin Jaković, fra Ivan Bradarić i fra Ivan Poleto. Predsjednik ove komisije je fra Ivan Radeljak.

- Prihvaćen je prijedlog predsjednika *Uredničkog vijeća »Veritas«* fra Ivana Bradarića, da to vijeće čine još ovi članovi: fra Josip Blažević, zamjenik urednika, fra Ivan Penava, tajnik, fra Ljudevit Maračić, fra Ivan Poleto, Marijan Križić, Tanja Popoc i Vladimir Zrinjski.

- U *Upravno vijeće Doma sv. Antuna* imenovani su: fra Ivan Karlić, fra Ivan Bradarić i fra Ivan Penava. Fra Ivan Radeljak je predsjednik tog vijeća.

7. Raspravljaljalo se i o ispovjedniku iz naše Provincije u bazilici sv. Antuna u Padovi. Padovanski provincijal složio se s prijedlogom našeg Provincijala, da će naš ispovjednik početi obavljati svoju službu u rujnu 2011. godine.

8. *Fra Mario Akrap* je odgovorio da se ne kani vratiti u našu Provinciju, no o. Provincijal mu je dao mogućnost razmišljanja i konačne odluke do sredine rujna ove godine.

9. Razno. Raspravljana su još neka pitanja *personalne naravi*; tako, utvrđen je datum đakonskog re-

denja fra Zlatka Vlaheka: 23. listopada 2010. u crkvi sv. Antuna u Zagrebu.

Fra Ivan Radeljak je izvijestio Definitorij o trenutnim radovima u Provincijalatu, o projektu i troškovniku radova na krovu malog sjemeništa i provincijske knjižnice.

Bilo je riječi i o preuređenju kapelice u klerikatu na Svetom Duhu u Zagrebu. Još treba dotjerati nacrt te obnove.

Za našu Provinciju javila su se dva odrasla postulanta: Ivan Lotar iz Vinkovaca za svećenika i Dado Felbar iz Pitomače za redovničkog brata. A za malo sjemenište do sada su se javila četiri nova sjemeništarca.

30. listopada 2010. bit će otvaranje »Hrvatskog Areopaga«, centra za informiranje i istraživanje ... (dijalog) na Svetom Duhu u Zagrebu; taj centar vodit će fra Josip Blažević.

Od 26. do 30. rujna 2010. bit će na Svetom Duhu u Zagrebu *susret mladih svećenika* naše Provincije formacijske naravi. Tečaj bi završio proslavom Dana Provincije, 30. rujna.

Dogovoren je da se u principu sjednice Definitorija održavaju svakoga prvog ponедjeljka u mjesecu prije podne. Tako, iduća sjednica održat će se 6. rujna 2010. prije podne u Zagrebu.

Sjednica Defintorija završila je rad molitvom.

5. SJEDNICA DEFINITORIJA

Peta, redovita sjednica Definitorija naše Provincije održana je u ponedjeljak, 6. rujna o. g. Počela je u 8,30 i završila četiri sata kasnije. Bili su nazočni svi članovi Definitorija.

1. Nakon kratke uvodne molitve pročitan je iscrpi *zapisnik prošle sjednice*, koji je primljen bez prijedaba.

2. *Ekonom Provincije* izvijestio je podrobno o tro-mjesečnim primitcima i izdatcima naše Provincije. Konstatirano je da troškovi obnove Provincijalata ne

prelaze predviđene okvire predračunom. S obzirom na radeve koji se izvode pri uređenju nove knjižnice i prostorija za potrebe malog sjemeništa, utvrđeno je da dobro napreduju, a prema procjenama sve bi trebalo biti završeno do polovice listopada. Dotad četiri nova sjemeništarca spavaju u samostanskim prostorijama na prvoj katu. Ekonom Provincije izvijestio je također o finansijskom poslovanju karitativnog centra »Sveti Antun« na Svetom Duhu.

3. Na prijedlog Provincijalnog ministra odlučeno je da se proda *dosadašnje vozilo* Provincijalata, ali da se pri tom ne žuri već da se pokuša dobiti više ponuda prije definitivne prodaje.

4. Razmotren je *nacrt ugovora* o zakupu poslovnih prostorija koje *šibenski samostan sv. Frane* namerava potpisati s jednom privatnom firmom. Definitorij se slaže s nacrtom, uz neke manje sugestije koje bi samostan trebao razmotriti prije definitivnoga potpisivanja ugovora. S obzirom na *ugovor* koji je *splitski samostan sv. Frane* potpisao o iznajmljivanju dijela prostorija u prizemlju zgrade, Definitorij je primio na znanje potpisani tekst ugovora.

5. Razmotrene su i odobrene *molbe nekih samostana* s obzirom na određivanje dnevнog reda samostanske zajednice i imenovanja nekih samostanskih dužnosnika (Šibenik, Cres, Molve). Očekuje se da i ostali samostani, u duhu propisa naših Statuta, posalju Definitoriju na odobrenje imena dužnosnika i prihvaćeni dnevni red samostanske zajednice.

6. Definitorij je raspravljaо o *distribuciji monografije* »Veličina malenih«, pa je prihvaćen prijedlog da se svakom samostanu na dar dostavi desetak ili više primjeraka, kako bi se moglo pokloniti prijateljima i dobrovorima samostana u raznim prigodama. Svaki član Provincije dobiva jedan primjerak, a ako nekome treba još koji dodatni primjerak, neka se obrati Provincijalatu, koji će mu rado dostaviti. Prihvaćen je *program svećane promocije* ove monografije na uočnicu Dana Provincije, 29. rujna navečer.

7. O skorom *susretu mladih svećenika* potkraj mjeseca opširno je izvjestio fra Josip Blažević, koji je razradio vrlo bogat i sadržajan program, koji će uskoro biti objavljen u novom broju »Fraternitasa«. Samostanski poglavari imaju dužnost potaknuti i omogućiti sudjelovanje svojoj braći koja su zaređena u posljednjih deset godina. Zaključeno je da se potaknu i ostala braća, koja to mogu, da sudjeluju na tom

susretu, koji se održava na Svetom Duhu od nedjelje, 26. rujna navečer, do četvrtka, 30. rujna navečer, kada svečanim euharistijskim slavlјem završava proslava Dana Provincije.

8. Provincijalni ministar informirao je braću o *predviđenim izbivanjima* sljedećih mjeseci: s Ekonomom Provincije posjetit će njemačku braću od 21. do 25. rujna, sredinom listopada, od 18. do 21., sudjelovat će na susretu CEC-a u Njemačkoj (ili Poljskoj), a od 16. studenoga s fra Ivanom Bradarićem provest će desetak dana u posjetu braći preko Oceana. Tijekom Došašća sudjelovat će na duhovnim obnovama braće po regijama.

9. Razno: Provinciju će na oblačenju i početku godine novicijata u Asizu zastupati fra Zdravko Tuba, magister novaka. U povodu *40. obljetnice kanonizacije* sv. Nikole Tavelića preporučit će se svakom samostanu da trodnevnicom i svečanom proslavom svetkovine zabilježi ovu vrijednu obljetnicu. Definitorij će nastojati na uočnicu svetkovine sv. Nikole u šibenskom samostanu održati svoju redovitu sjednicu, a dan kasnije u cijelosti sudjelovati na euharistijskom slavlju u svetištu sv. Nikole. Na svečanosti će vjerojatno sudjelovati i svi naši klerici, postulanti i sjemeništarci. Pokušat će se organizirati hodočašće u Šibenik, a Provincija će podmiriti dio troškova, ako bude potrebno. Na kraju je Definitorij informiran da će *đakonsko ređenje* fra Zlatka Vlaheka biti u zagrebačkoj crkvi sv. Antuna u subotu, 23. listopada navečer.

Iduća sjednica Definitorija održat će se, kako je i predviđeno, na prvi ponedjeljak u mjesecu, dakle 4. listopada, s početkom u 8,30 sati.

PRVA SJEDNICA KOMISIJE ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE

U utorak, 7. rujna, cijelo dopodne u Provincijalatu je održana prva sjednica Provincijske komisije za odgoj i obrazovanje. Sudjelovali su svi odgojitelji, promicatelji zvanja, provincijalni ministar i fra Ferdinand Ćavar, imenovani član. Nakon kratke molitve

konstituiran je sastav: predsjednik je po službi provincijalni ministar, a službu tajnika je spremno prihvatio najmlađi član Komisije, fra Ivan Penava.

1. Svaki magister je opširno izvijestio *o pojedinim kandidatima*. U malom sjemeništu upravo ovih dana započela su prvi razred gimnazije na Šlati četiri naša sjemeništarca: Jurica Jureta i Luka Jurić iz Vinkovaca, Petar Krašek iz Ivance i Silvio Topolovec iz Novog Marofa. U postulaturi, koju će ove godine obavljati u Zagrebu, nalaze se dva kandidata: Ivan Lotar iz Vinkovaca i Dado Felbar iz Pitomače. Novicijat u Asizu 17. rujna počinju dosadašnji postulanti: Milan Gelo i Josip Ivanović. U zagrebačkom klerikatu nalaze se sedmorica klerika jednostavnih zavjeta: fra Josip Pettonjić, fra Vladimir Vidović, fra Stjepan Brčina, fra Filip Pušić, fra Marko Jurić, fra Nikola Degač i fra Mario Šagolj. U Rimu pri »Seraphicum« studira fra Željko Klarić, a u Zagreb se uskoro vraća fra Zlatko Vlahek, kojega će u subotu, 23. listopada navečer, za đakona u našoj zagrebačkoj crkvi sv. Antuna zaređiti pomoćni đakovačko-osječki biskup mons. Đuro Hranić. Potom će svoju đakonsku godinu fra Zlatko provesti u ispomaganju pri župi sv. Antuna Padovanskog u Zagrebu.

2. Komisija je dosta vremena posvetila pitanju *Centra za zvanja* i osmišljavanju njezina rada. Fra Ivan Penava, koji je kao provincijski promicatelj po službi zadužen za rad Centra za zvanja, opširno je iznio program i djelovanje, u čemu će kao članovi Centra posebnu pomoći pružiti magistri naših sjemeništa. Već u studenom će svi oni poći u Cres izvidjeti stanje i perspektive Vokacijskog centra, za koji je ustanovljeno da je nedovoljno iskorišteni prostor koji vapi za obnovom, ali da i više od toga valja osmisliti njegovo mjesto i ulogu u promicanju zvanja. Centar za zvanja pružit će razne programe i materijale, koji bi trebali pridonijeti poboljšanju brige za zvanja od strane svakog člana Provincije.

3. Na kraju je odlučeno da se iduća sjednica Komisije održi potkraj siječnja, uoči tradicionalnog susreta gvardijana i provincijske uprave. Jedna od tema sjednice trebalo bi biti i *pitanje postulature*, eventualnog produžetka na dvije godine prije novicijata i osmišljenje prve godine postulature, kaka bi postulanti trebali biti oslobođeni obrazovnih obveza i veći dio godine posvetili intenzivnjem upoznavanju franjevačkog oblika života, po mogućnosti u nekom samostanu izvan Zagreba.

SASTANAK ODGOVORNIH ZA V. B. U PROVINCIJI

U utorak, 29. lipnja o. g., u Zagrebu je održan susret odgovornih naše Provincije za Vojsku Bezgrešne: o. Ante Gašparića, o. Zdravka Tube, o. Ivana Bradarića i o. Ljudevita Maračića (nedostajao je o. Augustin Kordić). Svrha susreta bila je intenzivirati i koordinirati rad i napor na ovome našem zajedničkom marijanskom području apostolata. O. Zdravko je, kao predstavnik međunarodnog vodstva, opširno upoznao prisutne s *brojnim promjenama* u strukturi i zakonodavstvu V.B. na svjetskoj razini, posebno u vidu skore Generalne izborne skupštine, koja će se održati u Rimu sredinom listopada. Naglašena je potreba stvaranja *nacionalnih statuta*, kako bi se što prije došlo do nove upravne strukture, koja u većini slučajeva kod nas nedostaje.

O. Zdravko je naglasio mogućnost stvaranja *duhovnog centra* pri creskom samostanu sv. Frane, koji bi bio otvoren za duhovno-formativne skupove, ne samo članova Vojske Bezgrešne, nego i ostalih duhovnih pokreta, koji sve više osjećaju potrebu okupljanja u sličnim duhovnim središtima. Na susretu je istaknuta važnost priznanja mjesnih centara V.B. od strane biskupa, pa na tome treba što prije poraditi. O. Ljudevit je naglasio važnost organiziranja formativnih sastanaka za osposobljavanje mlađih pripadnika V. B., pa u tom smislu već bi u rujnu trebalo nešto slično organizirati, u Cresu ili Mađarevu. O. Ivan je govorio o važnosti lista »Apostol Bezgrešne«, koji će i dalje izlaziti dvaput godišnje, a u tom smislu treba formirati i uredničko vijeće, u koje treba uključiti i laike.

Dogovoreno je, na kraju, da ove jeseni, odmah nakon svršetka Generalne skupštine u Rimu, treba *što prije održati* sličan sastanak, i slijedom zaključaka međunarodnog skupa, nastojati njegove odluke ostvariti ili prilagoditi našim potrebama. Posebno što se tiče imenovanja duhovnih asistenata u mjesnim i područnim centrima, kao i nacionalnoga asistenta V. B.

iz našeg reda

PREDSTAVNICI REDA – HODOČASNICI U SANTIAGO

S web-stranica našeg Reda prenosimo zanimljivu vijest, koju je Generalno tajništvo objavilo 7. srpnja ove godine, pod naslovom: *Generalni definitorij na hodočašću u Santiago de Compostela*.

U povorci, jedan za drugim, ponekad i skupno, najčešće u grupicama, hodajući s ciljem, prikrivaju-

ći dobro i suzdržavajući trenutke teškoće i umora, članovi Generalnog definitorija krenuli su pješice na hodočašće iz Sarrije (Galicija, Španjolska) u svetište Santiago de Compostela.

Od ponedjeljika, 28. lipnja, do subote, 3. srpnja, Generalni ministar i osam članova Definitorija prošli su oko 115 km pješice. Dnevno su prolazili dvadesetak kilometara, uz potreban odmor, svečano slavljenje svete mise s hodočasnicima, večeru prema »hodočasničkoj karti« (ako vam se pruži prilika, iskušajte i vi »topli specijalitet Galieco«), uz večernji razgovor ili partiju karata i potom počinak. Nastavak u svježu zoru, prikrivajući na nabolji način granice, više ili manje očigledne, mladosti koja je prohujala.

Najavljeni svrha hodočašća, uz iskaz osobne pobožnosti i prikladnog razdoblja za razmišljanje, bila je molitva za braću Reda i provođenje tjedna u bratstvu, kao hodočasnici s hodočasnicima. Na kraju izmorena lica otkrivala su radost nad onime što je za sve bilo jedinstveno, duboko i zahtjevno iskustvo.

Protekle godine Definitorij je išao tragovima sv. Pavla po Turskoj; ove godine po Španjolskoj, tragom apostola Jakova Starijeg. Osobita zahvala ide Španjolskoj provinciji, na poseban način fra Miguelu Angelu Marcosu, koji je pratio i vodio braću na uistinu bratski i učinkovit način.

(Generalno tajništvo Reda)

PREMINUO GENERALNI ASISTENT REDA

Generalno Tajništvo Reda uputilo je 15. srpnja o. g. sljedeću obavijest:

Fra John Joseph Dolan, generalni asistent CFC vratio se u Očev dom:

Već je nekoliko dana fra John Joseph DOLAN pozakivao znakove velikog umora. Prebačen u bolnicu, neočekivano je preminuo uslijed zastoja rada srca.

Pogrebni obredi proslavit će se u Bazilici Svetih dvanaest apostola u subotu, 17. srpnja, u 10,30 sati. Njegovo je tijelo izloženo u mrtvačnici rimske klinike Salvator Mundi. Pokop će se obaviti u groblju američke Provincije Bezgrešnog Začeća.

Očekujemo bratsko sjećanje u molitvi za fra Johanna Josepha, za sve one koji su ga voljeli i sada trpe zbog njegova nenađana odlaska i za članove Generalnog definitorija kojega je fra John Joseph bio član od 2001. godine.

Nježno i sinovsko sjećanje staroj majci, rođacima i braći američke Provincije Bezgrešnog Začeća.

Pogrebni obredi s ispraćajem posmrtnih ostataka fra Johna održani su u subotu, 17. srpnja o. g. Predvodio ih je mons. Giancarlo Girotti, OFMConv., regens Apostolske penitencijerije, a pogrebno slovo održao je fra Marco Tasca, generalni ministar Reda. Potom su posmrtni ostatci krenuli na daleki put, u Sjedinjene Američke Države, gdje će uskoro biti i pokopani.

nedjeljka do petka, od 8.30 do 13 sati. Ostatak dana iskorištava se na razne načine: od odmora, razgledavanja Rima i okolice, individualnoga rada, do sportskih aktivnosti itd.

Na tečaju, uz trojicu Hrvata, sudjeluju: četiri Afrikanca, po dva Venezuelanca, Meksikanca, Indonezijanca, Rumunja i Slovenca, Rus i Brazilac. Sve u svemu – internacionalna zajednica. Većina od njih su svećenici koji se pripremaju za nastavak studija na različitim rimskim fakultetima. Tako su mnogi od njih budući odgojitelji, bibličari, dogmatičari, fundamentalci, pravnici i sl.

Za sve prisutne učenike jezika zaduženi su odgojitelji u »Seraphicum« fra Marius, fra Thomas, fra Igor i fra Roberto, koji su nas dočekali i primili s velikom radošću, kao i ostali članovi *Seraphicum*.

Tijekom boravka i sudjelovanja na tečaju prisutni su s odgojiteljima *Seraphicum* posjetili arheološko nalazište Ostia Antica, četiri najvažnije (papinske) bazilike i sve poznatije turističke destinacije u Rimu. Za vrijeme rimskoga godišnjeg odmora, kroz tjedan dana posjetili su Asiz i poznata franjevačka mjesta.

Budući da potrebni dokumenti za duži boravak u Italiji nisu bili napravljeni, bilo je potrebno vratiti se u Hrvatsku i riješiti ih. Dok su boravili u Hrvatskoj, posjetili su svoje roditelje i prijatelje te sudjelovali na hodočašću župe sv. Antuna Padovanskoga u Molve na proslavu Velike Gospe.

Dana 3. rujna, organizirana je zabavna večer u čast svih onih koji ne ostaju u Rimu, a posebno u čast četvorice budućih novaka, koji će svoj novicijat pro-

VIJESTI IZ RIMA

Odlukom našega ministra generala fra Marca Tasca i njegova definitorija odlučeno je da će naši ovogodišnji kandidati svoj novicijat provesti u asiškom novicijatu.

Dana 8. srpnja, odmah nakon ispita, dvojica naših kandidata za novicijat, Milan Gelo i Josip Ivanić započeli su svoj dvomjesečni tečaj talijanskoga jezika, a ubrzo im se pridružio i fra Nikola Degač, koji je izrazio želju učiti jezik u Rimu.

Dan započinje misom i molitvom Jutarnje u 7 sati, a završava zajedničkom večerom u 20 sati, iza koje je slobodna večer.

Tečaj talijanskoga jezika održava se u Kolegiju franjevaca konventualaca Seraphicum. Profesori su dvojica civila, g. Vincenzo i g. Francesco, koji su uistinu odlični i daju sve od sebe ne bi li prisutne nečemu naučili. Trude se biti što jasniji u objašnjavanju potrebne građe. Tečaj se održava svaki dan od po-

vesti u Asizu. Svaki novak je za poklon dobio cvijet kao simbol svoga zvanja, koji treba njegovati i uzdržavati.

Uoči blagdana Male Gospe posjetio nas je generalni vikar Reda fra Jerzy Norel, s kojim smo imali kratak susret i molitvu Večernje.

Polako se bliži vrijeme našega rastanka s novim ljudima koje smo upoznali, s kućom u kojoj smo kratko živjeli. Stoga zahvaljujemo braći Seraficuma na gostoljubivosti koju su nam iskazali tijekom protekla dva mjeseca. Zahvaljujemo i našoj hrvatskoj braći koja su nas posjetila i iskazala nam dobrodošlicu. Sada nam valja ići putem koji život stavlja pred nas; još odlučnije slijediti Krista po uzoru na svetoga Franju i napredovati na putu svetosti.

Svim čitateljima lijep pozdrav iz Rima!

Roma, 9 Septembri MMX

(Josip Ivanović)

FRANJEVCI KONVENTUALCI U SVIJETU

Službeno glasilo Reda franjevaca konventualaca, »Commentarium Ordinis Fratrum Minorum Conventualium«, sv. 1/10. objavljuje iscrpne podatke o Redu, a stanje se odnosi na dan 31. prosinca 2009. Dakle, podaci najsvježiji.

Prema tim podacima, *posljednjeg dana* prošle godine Red franjevaca konventualaca imao je 4.380 članova, od toga:

- 17 biskupa,
- 2.911 svećenika,
- 15 stalnih đakona,
- 194 klerika svečanih zavjeta,
- 557 braće nesvećenika,
- 2 svećenika jednostavnih zavjeta,
- 515 klerika jednostavnih zavjeta,
- 51 brata nesvećenika jednostavnih zavjeta,
- 129 novaka.

U odnosu na prethodnu, 2008. godinu, brojka je smanjena za 14 pojedinaca. Najviše članova imale su provincije:

- 431 – Poljska, Varšava
- 417 – Poljska, Krakov
- 315 - Rumunjska
- 311 – Padova – Sv. Antun
- 194 – Poljska, Gdansk
- 133 – SAD – Sv. Antun
- 128 – Indonezija
- 116 – Zambija
- 110 – Indija
- 108 – SAD – Utješiteljica žalosnih

Vrijedno je zagledati u neke *pojedinačne podatke*. Najviše novaka bilo je u Poljskoj (20: sve tri provincije), Meksiku (15), Rumunjskoj (12), Indiji (10) i Zambiji (9). U cijeloj protekloj godini:

svećenički red primilo je 49 svećenika;
umro je 41 svećenik i 10 braće nesvećenika,
9 svećenika prešlo je u dijecezanski kler,
a 8 potpuno napustilo Red i svećeništvo.

Novi telefonski brojevi Provincijalata

Upozoravamo i obavješćujemo svu braću Provincije da su najnovijom obnovom prostorija Provincijalata, u koji su »uselili« Provincijalni ministar i Tajnik Provincije, uz već postojeće brojeve Provincijalata, uvedeni i novi brojevi, za što bržu i lakšu komunikaciju. Radi preglednosti, donosimo sve brojeve osoblja koje radi u Provincijalu:

Dosadašnji brojevi koji i dalje vrijede:

Provincijalat : 3771-888

Provincijalat (faks): 3773-754

Nououedeni brojevi preko kojih se izravno može dobiti veza:

Provincijal (privatna soba): 555-6664

Tajnik (ured): 555-6661

Tajnik (privatna soba): 555-6663

Ekonomat (ured): 555-6666

Podsjećamo i na elektroničku adresu
Provincijalata: ofmconv@ofmconv.hr

u školi života

»SAMOSTANSKI KAPITUL«

Ovih dana Provincijalat objavljuje hrvatski prijevod knjige/dokumenta »Samostanski kapitul«, koji je Generalna uprava Reda objavila u Rimu protekle godine. Knjižica je vrlo pregledna, s mnogo duhovnoga, povjesnog i psihološkog naboja, u što nas mogu uvjeriti i sljedeća dva poveća odsjeka koji govore o tome na što sve trebaju pripaziti oni koji sudjeluju, kao i oni koji vode samostanski kapitol

G) NEKE POJEDINOSTI NA KOJE VALJA PAZITI

1. Naputci za sudionike samostanskog kapitula

- * Ako mu prisustвујеш с – мање или више отвореном – назјером промјенити друге, неизбеђно ћеш се разочарати.
- * Ako si raspoložen i zainteresiran bolje razumjeti braću, otkrit ћеш у njima blago koje nisi niti slutio.
- * Budi siguran, onkraj različitih mišljenja, kako svaki brat nastoji pridonijeti unaprijeđenju zajednice te traženju volje Božje.
- * Ako ti se neki komentar čini destruktivnim, pokušaj ga bolje poslušati: možda ћеш čuti gorčinu onoga tko je još uvijek obeshrabren prethodnim iskustvima te se boji otvoriti nadi i povjerenju.
- * Ako ti se neki komentar učini izvan teme i nebitan, pokušaj ga bolje poslušati: nisu svi kadri smjesta jasno izraziti ono što misle, svoju osobnu karizmu.
- * Ne zaboravi kako to što se može ne slagati s nekim komentarom ne znači nužno da ga trebaš prekinuti ili obezvrijediti.

- * Ako ti se čini kako je, prema tvome mišljenju, rješenje jasno i očigledno, i nije ti jasno zašto i drugi to ne uviđaju, znaj kako nečiji komentar, makar bio i iznimski, treba vremena kako bi ušao u svijest sviju. Taj je odmak koristan i za tebe: pruža ti mogućnost za strpljivost i probavljanje, neophodne za produbljenje neke zamisli ili prijedloga.
- * Nemoj se poistovjećivati sa svojim prijedlozima. Ako si povrijeđen jer tvoji komentari nisu našli na odobravanje, sjeti se kako možeš proći put »izvlaštenja«, koji redovito vodi k unutarnjem pročišćenju i oslobođanju. Ako smatraš kako je bratstvu potrebno ono što predlažeš, mirno ustraj, ne zaboravljujući kako je na bratskome putu daleko bolje učiniti jedan korak zajedno, negoli stotinu u samoći.
- * Što više bratstvo odgađa raspraviti neku zamisao ili prijedlog, to je veća mogućnost kako će uslijediti uvjereni prihvatanje, a potom i puna suradnja u fazi ostvarivanja.
- * Znati se nasmijati samome sebi i vlastitim prijedlozima, ne uzimati odveć ozbiljno vlastitu raspoloživost i sposobnost »spasiti svijet«, odlika je koja proizlazi iz zdrava uvažavanja sebe, kao i puta unutarnjeg siromaštva te vodi k unutarnjem miru i općenito psihofizičkome blagostanju.
- * Uzeti riječ u bratskome susretu nije toliko pravo koje proizlazi iz toga što smo svi jednaki, koliko dužnost koja proizlazi iz činjenice što smo svi braća, koja se nalazimo na jedinstvenome bratskom putu.
- * Bratu koji se požalio na neku poteškoću, više negoli tvoje manje ili više očito rješenje, potreban je dar tvoje blizine i razumijevanja. Ponudi mu eventualno svoje iskustvo i rješenja tek nakon što si ga dokraja saslušao i malko s njime podijelio to kako se osjeća.
- * Ako nastojiš pomoći bratu koji na tvoje riječi neprestano odgovara s »da, ali...«; »u pravu si,

- no...« – zaustavi se, jer su putovi kojima vas dvojica prolazite paralelni.
- * Ako ga želiš susresti, promijeni put: možda je taj brat samo želio sveobuhvatan odgovor i osjetiti te blizu kao brata, a ne kao ... »propovjednika« ili »profesora«.
  - * Cilj je *sk* stvoriti usmjerenja nakana oko »idućega koraka dalje« na putu bratstva.
  - * Ako želiš govoriti, sjeti se komunikacijskih kakvoča koje se traže od govornika:
    - biti *jasan*: izbjegavaj općenite ili neodređene izraze;
    - biti *deskriptivan*: izbjegavaj procjene, tumačenja, ili etiketiranja;
    - biti *osoban*: govor u svoje ime te izbjegavaj zamjenicu *mi*, jednako kao i navode autoritetâ te optužbe;
    - ako namjeravaš govoriti o ponašanju drugih (npr. u bratskome popravljanju), ograniči se na *opis činjenica*, a potom izrazi svoje mišljenje, reakciju, ili – što je još i bolje – upitaj osobu o kojoj je riječ želi li iznijeti motive, odnosno, namjere svojega ponašanja.
  - * Ne zaboravi kako svakoj provjeri, da bi ova bila pozitivna, mora prethoditi saslušavanje različitih načina viđenja stvarnosti.
  - * Posebno izbjegavaj:
    - pomiješati nakane s načinima ponašanja;
    - pomiješati način ponašanja s osobom;
    - pripisivati tuđem načinu ponašanja namjere, ili, što je još gore, etiketirati druge.
  - * Još se jednom sjeti kako su optužbe, procjene, sudovi i dogmatičnost stavovi koji neće pomoći niti tebi, niti drugome, već mogu jedino pokrenuti pravi lanac nerazumijevanjâ.
  - * Po zakonu »povezanih učinaka«, svaki stav potiče onaj sebi sličan.
  - * Prihvaćanje dugoročno stvara ozračje uzajamnoga povjerenja i uvažavanja, dok procjenjivanje izaziva agresivnost i obrambeno povlačenje u sebe.
  - * Kada slušaš drugoga:
    - *ne prekidaj ga*, makar ti se činilo kako je skrenuo s teme;
    - *ne razmišljaj o odgovoru* dok on još govorи;
    - *budi strpljiv*: slušaj pozorno, sa zanimanjem,

nastojeći shvatiti stav drugoga, njegov mentalni sklop, njegove osjećaje;

- *budi siguran*, osobito u teškim prilikama, i kada si uznemiren, da si *dobro shvatio* misao drugoga: pokušaj, primjerice, prepričati drugome njegovu poruku, kako bi od njega primio potvrdu (to je ujedno dobar naputak i za ispravno slušanje).
- * Izbjegavaj ulogu *duhovnoga oca, profesora, ili psihologa*, jer *sk* nije primjereno mjesto za takvo što.
- * Takvi načini pomoći postaju neugodni i kontraproduktivni kada ih se primijeni neprimjereno te na nekoga tko ih nije tražio. Zauzimajući takve stavove nerijetko izbjegavamo ravnopravan, bratski odnos.
- * Ne zaboravi kako je *držanje u tajnosti* onoga što se govori na kapitulu *znak ozbiljnosti* s tvoje strane te jamči ozračje uzajamnoga povjerenja u zajednici.

2. Prijedlozi za poglavara – animatora kapitula

- * Ozračje *sk* (kao i bratstva) odlučno je određeno tvojim načinom animacije. Imaj na umu ključnu zamisao kako na *sk* odlučnu ulogu ima *ne ono što govorиш*, sadržaji koje iznosiš, već *odnos*, način na koji se ophodiš s braćom. Svaki *sk* označava korak naprijed ili natrag u međusobnome povjerenju i uvažavanju, osobito od strane braće prema poglavaru. Tako, primjerice, biti manjkav u iskazivanju poštovanja pri pozdravljanju i dočekivanju sudsionikâ, uključujući i najmanjega, ponajmanje cijenjenoga među braćom, skupini prenosi ozračje vrednovanja koje će u konačnici imati negativne posljedice po sve.
- * Duboko vjeruj kako *svaki sudsionik* ima nešto reći i pružiti bratstvu te kako je posrijedi jedinstven i nezamjenljiv doprinos.
- * Najbolje rješenje *ovde i sada* za tvoje bratstvo jest ono što se rađa iz napora bratskoga raspravljanja i dijeljenja, a ne ono koje bi bilo optimalno za neku drugu, ili pak za »idealnu« zajednicu;
- * Rješenje koje možda zahtijeva manje napora, ali ga zato čitavo bratstvo prihvata, smatra se najboljim korakom naprijed u rastu zajednice.

- * Imaj povjerenja u bratstvo. Ako se ono sasluša do kraja, *svako bratstvo* uspijeva pronaći svoj put; najbolje rješenje za vlastiti pravac.
  - * Osobito vodi računa o onima koji imaju *slabu utjecajnost* na zajednicu: ako pružiš prostora odjeku njihovih riječi, učini to u uvjerenju kako oni tvore skrivenе snage bratstva. Uvidjet ćeš kako njihovi komentari, ponekad nesigurni i nezgrapni, sadržavaju dragocjene naputke za put zajedništva.
  - * Pomozi bratu koji se izražava nejasno ili se ponavlja, u pojašnjenu i sažimanju njegovih misli. Tako ćeš biti primjer i drugima.
  - * Svoju ćeš zadaću dobro obaviti ukoliko:
    - *budeš govorio malo*, a više prostora prepustio drugima;
    - *nastojao olakšati* prenošenje neke poruke ili intervencije, a ne toliko ulazio u naročite sadržaje;
    - *vršio intervencije* koje pridonose *osjećaju bratstva*, a ne toliko pojedinca, više u pravcu olakšavanja pronalaženja rješenja, negoli osobnoga nuđenja istih.
  - * Smatraj *primjedbe i osporavanja* darom.
  - * Svaka primjedba saslušana i dočekana iskreno i mirno, bez osjećaja krivnje, kao i bez prozivanja onoga tko ju je iznio, produbljuje i povećava pouzdanje svih u tebe.
  - * Imaj na umu, među ostalim, da, unutar dinamike skupine, onaj koji iznosi primjedbu čini uslugu bratstvu: prihvaćanje neke odluke ili stajališta koje uslijedi nakon suočavanja s primjedbama vjerodostojnije je, trajnije i djelotvornije. Prihvati agresivni komentar znači od onoga tko ga je iznio tražiti da dokraj izrazi svoju misao i ponudi prijedloge za poboljšanje stanja.
  - * Ako postoji napetost između dvojice sudionika, nemoj sukob nijekati frazama; nastoj izbjegići utvrđivanje tko je u pravu a tko u krivu, već dopusti neka svatko pojasni želje i strahove što ih gaji prema toj drugoj osobi.
  - * Nemoj biti zadovoljan ako primjedbe izostanu. Ako ti se čini kako je prihvaćanje *pasivno* i nekritično, pokušaj potaknuti i pružiti priliku za pokoju primjedbu. To je korisno kako bi se izbjegle daljnje poteškoće, osobito u fazi realizacije.
  - * Teške trenutke za sk predstavljaju *trenuci tišine*.
  - * Postoje različite vrste tišine, odnosno, tišina može imati različita značenja, radi čega je uputno naučiti kako ih staviti unutar okružja: primjerice, na početku ili za vrijeme sk, nakon nekog komentara, itd. Ako imaš u vidu okružje, bit će lakše utvrditi joj značenje.
  - * Na operativnoj razini može biti od koristi naučiti podnositi tišinu skupine, a da se pritom ne prepusta panici, koja vodi k nastojanju nastavljanja rasprave pod svaku cijenu, ili pak k promjeni teme. Provesti nekoliko minuta u tišini na sk trebalo bi postati uvriježeno iskustvo: to je mogućnost za koncentraciju, povlačenje u sebe, promišljjanje saslušanoga.
  - * Ako tišina potraje dugo (nemoj, međutim, brzati sa zaključkom kako je prekomjerna), te nelagoda skupine (ili pak tvoja vlastita) postane prekomjerna, možeš od sudionikâ zatražiti da je prokomentiraju: kako je proživljjavaju, koje odjeke u njoj naslućuju, kakva rješenja predlažu. Tišina se općenito teže podnosi kada ona upućuje na prosvjedovanje, odbacivanje, nepovjerenje. U navedenim je prilikama potrebno dokraja izraziti i saslušati mišljenja koja su do nje dovela i svima pružiti priliku za komentar.
  - * Izbjegavaj, međutim, saslušati komentar samo jednog sudionika, ili – što je još gore – upustiti se u isključivu raspravu s njime.
  - * Što god ti bilo izrečeno, ne gubi *uljudnost i poštovanje*.
  - * Smatraj teškom povredom bratstva i pod svaku cijenu izbjegavaj:
    - *upuštanje u polemike*;
    - *ušutkivanje*, odnosno, zauzdavanje nekoga »briljantnim« replikama i odgovorima;
    - *ismijavanje i ponižavanje*;
    - *udruživanje* s najjačima ili najpopustljivijima;
    - *aludiranje* na određene osobe i načine ponašanja. Ako trebaš nešto reći, učini to jasno i izravno, vodeći računa naročito o možebitnim nepovjerenjima, ili pak strahovima.
- Sve je to korisno kako bi se izbjegle naknadne poteškoće, osobito u fazi realizacije.

programi

PROGRAM PERMANENTNOG ODGOJA ZA SVEĆENIKE DO 10 GODINA REĐENJA (I ZA OSTALE ZAINTERESIRANE)

»Proces oblikovanja u Krista traje čitav život.«
(U školi sv. Franje, 25)

»Prvotna je svrha trajnog odgoja i izobrazbe da u svakoj posvećenoj osobi podržava živim polet njegova oblikovanja u Krista u raznim fazama života.«
(U školi sv. Franje, 101)

»Trajni odgoj-izobrazba usmjeren je na to da 'bude pozoran na sadašnje znakove Duha i da se učini osjetljivim, kako bi im mogao dati odgovarajući odgovor'.«
(U školi sv. Franje, 105)

»Neka braća sudjelovanje na tečajevima trajnog odgoja i izobrazbe smatraju obvezatnim (...). Neka viši poglavari, sa svoje strane, stvore uvjete koji će braći omogućiti sudjelovanje u programima trajnog odgoja i izobrazbe.« (U školi sv. Franje, 106).

Nedjelja, 26. rujna 2010.

- ◆ Okupljanje u samostanu Svetog Duha u Zagrebu.
- ◆ 20.00. Večera.
- ◆ 20.45 Pozdrav fra Ljudevita Maračića, provincijalnog ministra
- ◆ Rekreativna večer u društvu s klericima
- ◆ Povečerje

Ponedjeljak, 27. rujna 2010.

- ◆ 7.30 - Služba čitanja. Jutarnja s misom. Predslavi fra Ljudevit Maračić, provincijalni ministar
- ◆ 8.30 Doručak
- ◆ 9.30 Predavanje: ČČP - fra Ljudevit Maračić, provincijalni ministar
- ◆ 10.00 Pauza
- ◆ 10.30 Predavanje: *Pravilo danas* - fra Augustin Kordić, tajnik provincije
- ◆ 11.00 Pauza
- ◆ 11.30 Lectio divina – predvodi fra Ivan Bradarić
- ◆ Srednji čas
- ◆ 12.30 Ručak

- ◆ 14.30 Kava
- ◆ 15.00 Odlazak u Krapinu i razgledavanje novootvorenog muzeja Krapinskih neandertalaca uz stručno vodstvo.
- ◆ Večera u Krapini

Utorak, 28. rujna 2010.

- ◆ 7.30 Služba čitanja i Jutarnja
- ◆ 8.15 Doručak
- ◆ 9.00 *Teologija tijela pape Ivana Pavla II.* – mr.sc. don Damir Stojić, salezijanac
- ◆ Pauza
- ◆ 11.00 *Teologija tijela pape Ivana Pavla II.* – mr.sc. don Damir Stojić, salezijanac
- ◆ Srednji čas
- ◆ 12.30 Ručak
- ◆ Odmor
- ◆ 15.00 Kava
- ◆ 15.30 *Teologija tijela pape Ivana Pavla II.* – mr.sc. don Damir Stojić, salezijanac
- ◆ Pauza
- ◆ 17.30 *Teologija tijela pape Ivana Pavla II.* – mr.sc. don Damir Stojić, salezijanac
- ◆ 19.00 Večernja s misom u crkvi sv. Antuna Padovanskog – predslavi fra Martin Jaković
- ◆ 20.00 Večera
- ◆ Rekreacija (*utakmica: mladi svećenici - klerici?!*)

Srijeda, 29. rujna 2010.

- ◆ 7.30 Služba čitanja. Jutarnja s misom. Predslavi o. Josip Blažević, povjerenik za trajni odgoj
- ◆ 8.30 Doručak
- ◆ Polazak na Sljeme (sportsko prijepodne?!)
- ◆ 12.30 Ručak na Sljemenu
- ◆ 17.00 Predstavljanje monografije »*Veličina malenih*« *Hrvatske provincije franjevaca konventualaca. Povjesni prikaz i kulturno blago.*
- ◆ Prigodni koncert Lukačićevih moteta
- ◆ 19.00 Domjenak

Cetvrtak, 30. rujna 2010. Dan provincije.

- ◆ 7.30 Služba čitanja i Jutarnja.
- ◆ 8.15 Doručak
- ◆ 9.00 *Iskustva s pastoralom zvanja u provinciji sv. Ćirila i Metoda* – fra Milan Krišto, OFM, Zagreb
- ◆ 10.00 Predstavljanje projekta Centra za zvanja – fra Ivan Penava
- ◆ Plenarna rasprava, prijedlozi i zaključci
- ◆ Anketa o uspješnosti ovoga susreta, te prijedlozi o slijedećim susretima, terminima, temama i programima permanentnog odgoja.
- ◆ Srednji čas
- ◆ 12.30 Svečani ručak
- ◆ Slobodno popodne
- ◆ 19.00 Svečana večernja misa
- ◆ 20.00 Večera

SVEČANA VEČER PREDSTAVLJANJA MONOGRAFIJE »VELIČINA MALENIH«

Zagreb, Sveti Duh 31
Dvorana sv. Franje
29. rujna 2010, 17 sati

Koncertni preludij: izbor Lukačićevih moteta (15 minuta)

Fra Ljudevit Maračić: Pozdrav i uvodne riječi

Fra Nikola Roščić: Povjesničari Provincije

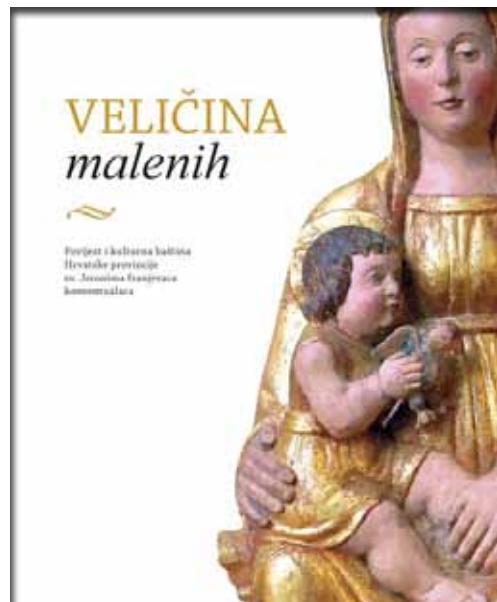
Prof. Tonko Maroević: Iz naše kulturno-umjetničke riznice

Dr. Milan Pelc: Monografija »Veličina malenih«

Koncertni finale: izbor Lukačićevih moteta (15 minuta)

Koncertni dio izvodi: Ad hoc **ansambl »Lukačić«** iz Zagreba
pod vodstvom maestra Marija Penzar

Voditelj programa: **Fra Ivan Bradarić**

DRUGI O NAMA

(*Glas Koncila*, www.glas-koncila.hr)

Knjiga nedjeljnih i blagdanskih propovijedi poznatog propovjednika i voditelja duhovnih vježba franjevca konventualca Stanka Duje Mijića, objavljena prigodom završetka Svećeničke godine i svetkovine apostolskih prvaka sv. Petra i Pavla.

Knjiga na 988 stranica sadrži 272 propovijedi za čitanja svih triju liturgijskih godina (A, B, C) te propovijedi o slavlјima blagdana posvećenih Gospodinu, Mariji te najpoznatijim svecima i blaženicima. Najnovija Mijićeva knjiga jedinstvena je kako po opsegu stranica, tako i po tome što su u jednoj ediciji skupljene i obavljene sve nedjeljne i blagdanske propovijedi.

Obraćajući se u predgovoru najprije svećenicima, fra Stanko podsjeća da je papa Benedikt XVI. proglašio godinu svećenika prigodom 150. obljetnice smrti arškog župnika Ivana Marija Vianneya, zaštitnika svećenika, »prepoznatljivog

po srcu i ljubavi« te je time istaknuto da Bog stanuje i djeluje kroz srce: »Što više daruješ, Bog u srcu zauzima sve veći prostor. Dakle, darivaj što si primio da sam sebe ne ugroši!«.

Svaki predložak ima četiri bitne točke: uvod u misno slavlje, naglasak teme na temelju prvoga čitanja, tumačenje evanđeoske poruke na temelju Kristove besjede te zaključak s trećim čitanjem iz kojeg proizlazi poruka i pouka svagdašnjeg života. Povezavši sva tri čitanja u jedinstvenu poruku, autor nudi misli i poticaje za propovijedi na način da se mogu čitati i o njima meditirati zasebno i cjelovito. U svim se točkama uočava konkretiziranje misli i poruka iz svagdašnjice za svakodnevni život nadahnut Božjom riječju. Misli o slavlјima blagdana posvećenih Gospodinu, Mariji te najpoznatijim svećima i blaženicima dobro će doći svakomu da ukratko upozna bit blagdana ili svetački život i poruku Božjemu narodu za sadašnje vrijeme.

Kako je istaknuto u poruci Božjem narodu nakon XII. općeg redovitog zasjedanja Biskupske sinode u Rimu, »vrhunac propovijedanja jest homilija, koja je i danas za mnoge kršćane glavni trenutak susreta s Božjom riječju«, a svećenik koji bi se u homiliji »trebao preobraziti u proroka« ne samo da »naviješta silna Božja djela, nego ih je također dužan aktualizirati u vremenu i trenucima u kojima žive slušatelji te u njihovu srcu potaknuti pitanje obraćenja i životne zauzetosti: ‘Što nam je činiti?’« Mijićeva knjiga u tom je kontekstu

itekako dobrodošla za sve one kojima riječ Božja nudi orijentir u suvremenom životu.

O AUTORU

Fra Stanko Duje Mijić rođen je 1. siječnja 1940. godine u Karakašici. Za svećenika je zaređen 22. kolovoza 1965. godine. Kao svećenik i redovnik, franjevac konventualac, obavljao je različite službe: župnika, gvardijana, odgojitelja. Poznat je kao voditelj pučkih misija, propovjednik i voditelj duhovnih vježbi svećenicima i časnim sestrama. Dugogodišnji je suradnik Veritasa - Glasnika sv. Antuna Padovanskoga, a iz te suradnje nastala su i neka njegova djela koja su kasnije objavljena pod naslovima Istinom do čovjeka - Kristoterapija, i Hrvatska do pakla i natrag. Njegova treća knjiga Exempla trahunt - Primjeri privlače plod je njegovih dugogodišnjih i brojnih duhovnih razgovora s osobama u potrebi, što ih je imao kao svećenik.

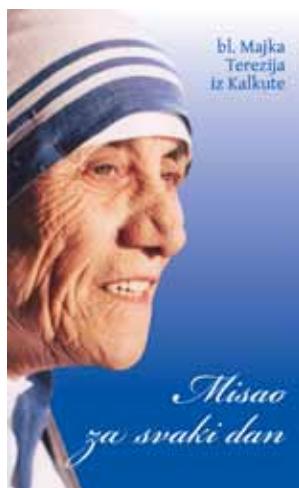
Bistra uma i duha, a nadasve čista srca kao duhovnik mnogih, poput svjetionika u magli, obasjava smjer evanđelja - smjer srca. Naviještajući Riječ Božju uči kako uravnoteženo živjeti svoju »horizontalu« i »vertikalnu« te kako u životu pronaći Boga. U njegovoј franjevačkoj poniznosti zrcali se obilje ljudske i Božje dobrote i ljubavi, kako prema puku tako i prema braći svećenicima, kojima on svakodnevno svjedoči svoje poslanje.

NAJNOVIJA »VERITASOVA« IZDANJA

Blažena Majka Terezija iz Kalkute

MISAO ZA SVAKI DAN

Riječi, misli i molitve za svaki dan u Godini blaženice koja je, poput »Milosrdnog Samarijanca«, obilazila svijetom čineći dobro. (35 kn)

Mara Čović

ODGOJ U OBITELJI

40 tema podijeljenih u tri poglavља: škola – obitelj – slobodno vrijeme. Roditelju i odgojitelju jasnim i praktičnim uputama daje konkretne odgovore i savjete. (75 kn)

Za osobnu informaciju i neposrednu komunikaciju, početkom lipnja Provincijalat je – nakon prekida nastalog uslijed održavanja redovitoga Provincijskog kapitula – nastavio (doduše u nešto izmijenjenoj formi) slanjem informacija svoj braći putem interneta. Tako će nastaviti, nadajmo se i u buduće. Ove stranice trebale bi dakle poslužiti kao poveznica naslova i naslovnika, dakle, sve naše subraće, za koju možemo konstatirati da u visokom postotku imaju svoju e-adresu, preko koje i primaju ovo glasilo. Nadam se da će uskoro i ostala braća (koja još nemaju) uvesti elektroničke adrese, jer u ovo vrijeme tim se putem zaista brže i sigurnije komunicira. A što se tiče čestoće slanja ovih poruka, sve ovisi o dinamici događanja u cijeloj Provinciji, pa djeluje gotovo suvišno pozivati braću, posebno mjesne poglavare i odgojitelje, da šalju sve informacije kojima žele obogatiti i ostalu braću.

Ovdje samo – radi preglednosti - izdvajamo neke obavijesti koje imaju općenitiji karakter. Kao podsjetnik na provincijska zbivanja u posljednja tri mjeseca.

1. Personalia

* U subotu se iz Zagreba vratio *fra Ivo Planinić*, gdje je u bolnici Svetog Duha obavio neke internističke preglede i prošao dosta neokrvnut. Naime, bojazan da će se morati podrgnuti dijalizi nestala je nakon detaljnijih analiza. Fra Ivi želimo oporavak i osvježenje, u što nitko ni ne sumnja (pogotovo u klimatskim prilikama kakve ljeti nudi otok Vis);

* Senat Sveučilišta u Zagrebu potvrdio je 11. svibnja o. g. da je *dr. sc. fra Ivan Karlić* izabran na vrijeme od pet godina u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u području humanističkih znanosti na području dogmatske teologije. Fra Ivan time postaje redoviti profesor na Katoličkome bogoslovnom fakultetu u Zagrebu. Gotovo istovremeno, mjesec dana kasnije, u Splitu

naš subrat, *dr. sc. fra Špiro Marasović*, zbog dobne granice, prestaje biti redovitim profesorom na splitskome Katoličkom bogoslovnom fakultetu, pa će od jeseni predavati kao honorarni profesor.

* »Crkva u svijetu« u Splitu upravo je objavila novo djelo fra Špira Marasovića, pod naslovom »Kršćanska društvena svijest«. Knjiga ima 512 stranica, a posvećena je »Hrvatskim braniteljima koji su ostavljeni od cijelog svijeta isključivo uz Božju pomoć i podršku čestitih ljudi svojim životima branili i obranili domovinu«.

* Krajem svibnja je o. *Duro Hontić*, donedavni provincijalni ministar, pošao u Njemačku gdje će dva puna mjeseca usavršavati poznavanje njemačkog jezika, što će mu osjetno olakšati službu vatikanskog penitencijara za hrvatski, slovenski, talijanski, ali i njemački jezik. Ovu službu će o. Duro, u dogовору s Generalnom kurijom, preuzeti početkom rujna ove godine.

* *Fra Alojzije Litrić*, nakon nedavno obavljenih pretraga u Rijeci, doznao je dijagnozu svojih zdravstvenih tegoba. Radi se o »Parkinsonovoj bolesti«, pa će od sredine srpnja u Zagrebu nastojati intenzivnom terapijom ublažiti i izlječiti ove simptome. O. *Ambroz Knežić* i dalje strpljivo lijeći svoju bolest redovitom mjesечно terapijom u Zagrebu. Obojica ove naše subraće uskoro će radi toga biti premješteni u zagrebački samostan Svetog Duha, gdje će se, prema svojim mogućnostima, staviti na raspolaganje onim pastoralno-duhovnim aktivnostima koje im njihovo stanje omogućuje. Ostali naši bolesnici, posebno fra Ivo Planinić, fra Alojzije Mikić i fra Ivan Kovačević strpljivo podnose svoj teret i neumorno obavljaju svoje dnevne dužnosti, na čemu im zaista treba iskreno čestitati.

* Iz Rima je, s mnogo radosti i vedrine, *fra Zlatko Vlahek* javio da je 21. lipnja obranio tezarij i time završio svoje petogodišnje studiranje. Teza njegove radnje glasila je: Uvjeti nasljedovanja Krista u Markovu Evandjelju 8,34-9,1 – egzegeza i teološka

analiza (kod prof. Stanislawa Bazylinskoga). Fra Zlatko će, prema prethodnom dogovoru s o. Provincijalom, đakonsku godinu provesti u zagrebačkoj župi sv. Antuna na Svetom Duhu, red đakonata bi trebao primiti tijekom listopada, a prethodno će, dva mjeseca, na prijedlog i o trošku Generalne kurije, provesti 60 dana u upoznavanju života i djelovanja naše misije u Zambiji. Svoj pastoralni rad u Zagrebu fra Zlatko će započeti potkraj rujna ove godine *Fra Željko Klarić*, naš drugi (i od jeseni jedini) rimski student, završio je uspješno četvrtu godinu i ovih dana dolazi u Provinciju, gdje će provesti dio odmora u aktivnom pomaganju (Cres, Zagreb).

* Ovih dana se iz Rima vratio fra Tomislav Glavnik. Zaključio je sve predviđene ispite i potkraj rujna polaže završni usmeni ispit kojim će postići licencijat (magisterij) iz crkvenog prava. Fra Ivan Penava dolazi u Zagreb početkom kolovoza. Bogoslov fra Vladimir Vidović otputovao je danas u Wuerzburg, gdje će nastaviti teološke studije. Na odmoru se nalaze i neka naša subraća koja djeluju u Njemačkoj, pa želimo dobrodošlicu i ugodan boravak fra Pašku Manduriću i fra Ivanu Kovačeviću, koji su se nakratko zadržali i u Zagrebu. O. Đuro Hontić završio je intenzivni tečaj njemačkog jezika u Muenchenu i ovih se dana nakratko nalazi u Zagrebu. Potom se vraća u Njemačku, da bi nakon zasluženog odmora, početkom rujna preuzeo službu redovitog penitencijara pri Vatikanskoj bazilici sv. Petra.

* Neki se dan iz bolnice vratio *fra Alojzije Litrić*, nakon što je 17 dana proveo na pretragama i terapiji. Prema nalazu koji su potpisale odjelna lječnica Neurologije u zagrebačkoj bolnici Rebro, dr. med. Katarina Blažina i šefica istog odjela prof. dr. sc. M. Relja, radi se vjerojatno o idiopatskoj Parkinsonovoj bolesti. Po uvođenju terapije i dogовору о dalnjem postupku, fra Alojzije je otpušten na kućnu njegu. U rujnu i/ili listopadu bit će pozvan zbog funkcionalne pretrage DA sustava. Sada se nalazi u samostanu Svetog Duha u Zagrebu, gdje je dekretom Provincijalnog ministra određen za člana samostanske zajednice, a pomagat će (ispovijedanjem) prema svojim mogućnostima.

* Ovog ljeta zagrebački samostan pohodila su sva tri člana naše Provincije koji djeluju u Njemačkoj: *fra Paško Mandurić, fra Ivan Kovačević*

i fra Pero Šestak. Makar su u Zagrebu našli tek polovicu braće (zbog odmora i premještaja), ipak su mogli bar nakratko obnoviti svoja sjećanja i poznanstva. Početkom kolovoza pak iz Sjedinjenih Američkih Država dolaze u posjet Provinciji *fra Kristofor Čorić i fra Stjepan Lončar*. Nadamo se da će se dobro osjećati i doživjeti bratsko gostoprимstvo. Želimo im dobrodošlicu!

2. Pitanje novicijata

* Braći je poznato da se na nedavno održanome provincijskom kapitulu, na prijedlog Generalnog vizitatora, razmatralo pitanje premještanja mesta novicijata iz Cresa u Asiz (sve do izmjene uvjeta zbog kojih dolazi do promjene mesta). Kapitol se većinom glasova izjasnio da i dalje naši novaci provode godinu kušnje u Cresu. 10. lipnja o. g., Generalni ministar osobno uputio je službeni dopis našemu Provincijalnom ministru, u kojemu navodi da je Generalni definatorij upoznat s našom odlukom, ali podsjeća na smjernice i odluke dokumenta »Discepolato Francescano«, odobrenog od strane Generalnog kapitula, o modalitetu, mjestu i sadržajima formacije u početnoj fazi. »S obzirom na novicijat iskustvo je obilato potvrđilo pozitivnu važnost da budu prisutni uvjeti koji se smatraju bitnim za učinkovit odgoj, koji poštuje prava samih novaka: među ovima (u prilogu se natanko navode svi uvjeti), nužna je formativna ekipa koju sačinjavaju učitelj i bar jedan asistent, odgovarajuće pripremljeni; zatim se traži značajniji broj novaka koji će omogućiti pravi bratski život.« Generalni ministar u dopisu našemu Provincijalu spominje mogućnost, kada navedeni uvjeti ne mogu učinkovito biti ostvareni, da se prikladno ujedine s ostalim novacima konferencije ili neke obližnje cirkumskripcije. O. General ističe da je upravo Slovenska provincija na Kapitulu odlučila svoje ovogodišnje novake poslati u Asiz.

Generalni ministar zahtijeva, od strane Provincijskog definatorija pažljivo razmišljanje poruke ovoga njegova pisma i očekuje odgovarajuću reakciju. Naš će Definitorij razmotriti ovaj dopis na skoroj sjednici, koja će se održati u Puli, 25. i 26. lipnja ove godine.

* Jučer, 5. srpnja, vrhovni poglavar Reda, fra Marco Tasca, uputio je elektroničkom poštom službeni dopis fra Ljudevitu, provincijalnome

ministru, kojime konačno razrješava pitanje mjesto ovogodišnjeg novicijata za našu Provinciju. »Budući da trenutno u Tvojoj Provinciji nema traženih zahtjeva da bi se obavila samostalna godina novicijata, nakon što sam saslušao Generalni defitorij, određujem da se kandidati Tvoje Provincije pošalju u asiški novicijat. Prikladno je također da kandidati prethodno sudjeluju u tečaju talijanskog jezika organiziranom pri 'Seraphicum' u Rimu od srpnja do rujna. U vezi s time stavi se u vezu s dekanom 'Seraphicuma'. A s obzirom na potrebnu dokumentaciju i datum početka novicijata, molim te da se obratiš kustosu Svetoga asiškog samostana.«

* Budući da je sve i više nego jasno, podsjećam braću da ovih dana u Rim na prethodni tečaj talijanskog jezika idu naši postulanti Josip Ivanović i Milan Gelo. Novicijat će početi, koliko nam je poznato, 17. rujna. Skoru braću novake preporučam u pažnju i molitve cjelokupne provincijske zajednice. A ako nekoga tijekom njihove godine novicijata put navede u Rim, neka pokuša to povezati s posjetom našoj dvojici novaka u Asizu, gdje će od sredine rujna provoditi godinu kušnje.

* Početkom kolovoza naši postulanti, budući novaci, Josip Ivanović i Milan Gelo, proveli su tjedan dana u Zagrebu, radi sređivanja potrebnih dokumenata pri Talijanskom veleposlanstvu, i potom se vratili u Rim, gdje pohađaju tečaj talijanskog jezika. Novicijat počinju uskoro, sredinom rujna u Asizu, pa ih toplo preporučamo u molitvu i pažnju sve braće.

3. Nazočnost u Padovi

* Budući da je nakon svršetka redovitoga provincijskog kapitula Slovenske provincije sv. Josipa, prema prethodnom ugovoru, istekao rok nazočnosti p. Marijana Cafute u Padovi (bio je zamjenio našega fra Marka Planinića, koji je bio prešao u Vatikan, gdje je nepunu godinu kasnije i preminuo). U vezi s time padovanski se provincijal p. Gianni Cappelletto obratio našemu provincijalnom ministru, ističući ne samo stoljetnu povezanost naših bratskih provincija, nego zaista i konkretnu potrebu zbog sve brojnije prisutnosti hrvatskih hodočasnika u Padovi, koji sve više traže hrvatskog isповједnika. Naš je provincijal,

nakon duljeg ispitivanja spremnosti braće morao odgovoriti da trenutno zaista ne možemo nikoga predložiti za boravak u Padovi, najavivši ipak želju da se u jesen iduće godine nađe zadovoljavajuće rješenje. Svojim dopisom od 14. lipnja (odmah nakon Antunova!), padovanski provincijal je uvažio naše trenutne teškoće, izrazivši ipak čvrsto uvjerenje da ćemo što prije naći odgovor za ovo pitanje.

4. Ostalo...

* U Cresu je završen *drugi turnus duhovnih vježbi*, na kojem je sudjelovalo svega devet (9) naše subraće. Duhovne vježbe je, kao i one prethodne u Zagrebu, održao bosanski franjevac fra Pero Vrebac, na temu franjevačko-misijske karizme. Braća su zadovoljna temom i predavačem, a žale jedino što nije bio nazočan veći broj braće. Zaista, ako se zbroje svi sudionici ovogodišnja dva turnusa, uvjerit ćemo se da je svega oko jedne trećine provincijske braće (svećenici i braća) obavilo ovu dužnost propisanu Ustanovama i Statutima.

* Radovi na obnovi prostorija u *Provincijalatu* teku dobro i prema predviđanju trebali bi biti završeni u drugoj polovici mjeseca srpnja. Uvid u troškovnik ukazuje da se poštju dogovorenii iznosi i da ne će doći do »probijanja stropa« gornje granice troškovnika. U Provincijalat će, po svršetku radova, preseliti provincijal i tajnik, a arhiv dobiva svoju zasebnu prostoriju, kao i ekonomat. Za goste će biti na raspolaganju svega jedna soba (kojom se ranije služio provincijal). Jedna će prostorija biti predviđena za smještaj knjiga koje objavljuju naša braća, kao i za čuvanje intelektualnog blaga koje preostaje nakon smrti određene braće.

* Obnova Provincijalata ide kraju, pa se očekuje do 20. srpnja da će prostorije biti preuređene, čime će se u samostanu osloboditi neke sobe i otvoriti veće mogućnosti za primanje braće i gostiju. Radovi u knjižnici počeli su praznenjem postojećih polica, a najprije će krenuti obnova krovista, koje je zaista dotrajalo (ima četrdesetak godina).

I još nešto: Nakon kratkog zastoja, ponovno su proradile web-stranice naše Hrvatske provincije franjevaca konventualaca. Kako bi informacije

pokrivale cijelu Provinciju, molim odgovornu braću po samostanima da pošalju kratke zanimljive vijesti koje bi mogle privući pažnju sve braće, pogotovo ako je to popraćeno uspјelim ilustracijama.

Ovogodišnji sjemeništari i postulatni

Provincijalat je zasad zaprimio četiri molbe za ulazak u malo sjemenište i dvije za početak postulature. Prijavili su se u naše malo sjemenište:

1. Luka Jurić, Vinkovci (*Bezgrešno Srce Marijino*),
2. Jurica Jureta, Vinkovci (*Bezgrešno Srce Marijino*),
3. Silvijo Topolovec, Novi Marof,
4. Petar Krašek, Ivanec.

U postulaturu su primljeni:

1. Ivan Lotar, Vinkovci
2. Dado Felbar, Pitomača.

Ima još nekoliko njih koji su se usmeno zanimali, ali dosad nisu poslali nikakve molbe ni dokumentacije.

naši pokojni

I NEKA BRAĆA MOLE ZA MRTVE...

Preminuo brat fra Alojzija Mikića

Iz Kanade nam je fra Alojzije Mikić javio da je u Svetom Iliju kod Varaždina preminuo njegov brat, koji je prethodno četrdesetak godina živio u Australiji. Smrt je uslijedila kao posljedica srčanih tegoba. Sprovod je u bio utorak, 1. lipnja, na mjesnom groblju u Svetom Iliju. Sudjelovala su neka braća iz Zagreba i Novog Marofa. Našem bratu Alojziju, koji zbog udaljenosti i kratkog vremena nije mogao sudjelovati na sprovodu, izražavamo iskrenu sućut i obećanje da ćemo se njegova brata prisjetiti bar u molitvama.

Preminuo otac klerika fra Stjepana Brćine

Nakon dulje i teže bolesti, u 69. godini života, u utorak 17. kolovoza u Drijenči (kraj Tuzle) preminuo je *Anto Brćina*, otac našega klerika fra Stjepana. Sprovod je bio dva dana kasnije. Od naše braće sudjelovali su fra Josip Blažević (predvodio misu na groblju), fra Ivan Bradarić i fra Ivan Poletto, koji su animirali molitveno bdijenje u obiteljskom domu. Sprovod je vodio franjevac fra Marko, mjesni župnik župe Drijenče. Fra Stjepanu izražavamo sućut provincijske zajednice i dušu njegova pokojnog oca preporučamo u molitvu sve naše braće.

Umro brat fra Nikice Batiste

U rano jutro nedjelje, 29. kolovoza, u Kaćunima (Busovača, BiH), preminuo je u 54. godini života, nakon teške i neizlječive bolesti, *Dragan Batista*, rođeni brat fra Nikice Batiste i rođak fra Žarka Relote. Sprovodni obredi bili su dan kasnije, 30. kolovoza u 14,00 sati na groblju Smreke u Kaćunima. Pokojnog Dragana prepuštamo u bratsko sjećanje i iskrene molitve sve naše subraće, a fra Nikici i fra Žarku u ime cijele provincijske zajednice izražavamo duboku sućut u nadi i vjeri uskrsnuća mrtvih. Počivao u miru blaženih!

POZIV NA PROVINSKO HODOČAŠĆE

Na blagdan sv. Nikole Tavilića, 14. studenoga ove godine, naše provincijsko bratstvo želi zajedno proslaviti 40. obljetnicu kanonizacije sv. Nikole i ujedno njegovu svetkovinu u nacionalnom svetištu u Šibeniku. Pozivaju se braća svih naših samostana da se po mogućnosti pridruže ovome provincijskom hodočašću, posebno organiziranjem hodočašća za vjernike župa i crkava kojima upravljaju naša braća. Središnja proslava je u nedjelju, 14. studenoga u dopodnevnim satima.

„Tako je Isus obilazio sve gradove i sela. Učio je u tamošnjim sinagogama, propovijedao Radosnu vijest o Kraljevstvu i liječio svaku slabost i bolest. A kad vide mnoštvo naroda, sažali se nad njim, jer bijahu satrveni i zapušteni kao ovce bez pastira. Tada reče svojim učenicima: ‘Žetva je velika, a poslenika malo. Zato molite gospodadara žetve da pošalje poslenike u svoju žetvu.’“

(Mt 9,35-38)

Prazna njiva Gospodnja i beskrajni redovi nezaposlenih

Htjeli bismo Ti – sestro i brate, koji čitate ove retke – barem nakratko usmjeriti pozornost na dva krajnja stanja u suvremenom društvu koja već dugo mirno postoje jedno pokraj drugoga, iako se po naravi isključuju: na jednoj strani zabrinjavajuća nezaposlenost sa milijunima nezaposlenih koji iz državnog proračuna primaju mrvice od društvenog kolača, a na drugoj strani jednako zabrinjavajući nedostatak poslenika na njivi Gospodnjoj sa tisućama nepotpunjenih župnih i drugih srodnih radnih mjesta. Zašto se ne dogodi spasonosni odljev nezaposlenih snaga u njivu Gospodnju, u vinograd Gospodnji ?

Povod je ovom razmišljanju nedavno zaključena *Svećenička godina*. Ona je završena, ali naše razmišljanje o svećeništvu, pa i na stranicama ovog glasila, ne bi trebalo prestati. Počevši od ovog broja, objavljivat ćemo na zadnjim stranicama u nastavcima prijevod brošure što ju je izdala KONGREGACIJA ZA KLERIKE pod naslovom *Euharistijsko klanjanje za posvetu svećenikâ i duhovno majčinstvo*.

Zašto se, dakle, barem 5-10% nezaposlenih ne prijavi i ne preosposobi za poslenike u velebnoj žetvi Gospodnjoj ? Jednim potezom riješila bi se, barem donekle, dva goruća pitanja. Među nezaposlenima ima svih vrsta nadarenih ljudi. Ima mnogo čestitih i marljivih. Samoprijegornih i onih koji se ne boje znoja i žuljeva. Ima ribara kakvi su bili prvi Isusovi suradnici. Ima carinika poput Mateja. Ima majstora svih struka: zidara, postolara, remenara, kožara, limara, pekara ... Zašto Gospodar vinograda ne pošalje svoje sluge već u jutarnjim satima pred urede za zapošljavanje da kažu tim ljudima: „*Idite i vi u moj vinograd pa što bude pravo, dat ću vam.*“? (Mt 20,4)

Očito je da Gospodar žetve treba poseban „soj“ ljudi za svoje poslenike. U što On gleda kad odabire svoje poslenike ? Koje ljudske osobine traži? Što mu je kod tih ljudi najvažnije?

Danas je uobičajeno da se svaki kandidat za neki posao prije stupanja na posao podvrgava nekoj vrsti ispita ili testiranju. Zanimljivo je da je i Isus «testirao» svoje učenike. Evangelist Ivan je zabilježio kako je izgledao Petrov ispit (Iv 21,15sl). Prvo su Učitelj i učenici uredno doručkovali. Da nitko ne ide gladan na ispit. Onda Isus točno proziva ispitnika kao da mu gleda u indeks ili u osobnu iskaznicu i postavlja prvo pitanje: «*Šimune, sine Ivanov, ljubiš li me više nego ovi?*» Ne kaže samo «*Šimune*», jer se ne bi znalo na kojega od dvojice Šimunâ misli. Ne pita u množini «*Ljubite li me?*» kao ono kad je pitao što ljudi misle tko je on pa je na koncu opet morao pitati dalje dok nije dobio konkretan odgovor jednoga od njih (Petra). Pita osobno, odlučno i konkretno. A pitanje nije baš lagano. Kako na njega odgovoriti ? Može li se ljubav mjeriti ? Kako ? Kako bi Petar mogao znati koliko drugi ljube Isusa pa to usporediti sa svojom ljubalju prema njemu ? Ne, to je nemoguće znati. Može znati i odgovoriti samo za sebe. Zato Petar ostavlja Bogu da prosuđuje o ljubavi drugih ljudi te odgovara samo ono što zna sigurno: „*Da, Gospodi-*

ne, ti znaš da te ljubim.» Odgovorio je točno. Dobio je za to potvrdu: «*Pasi jaganje moje!*» . Ali ispit još nije bio gotov. Tu su još dva pitanja. Koja? Možda: Kojim jezicima vlada, u pismu i u govoru? (Danas je to pitanje neizbjegljivo!) Ima li smisla za timski rad? Ima li organizatorske sposobnosti? Ambicije za napredovanje u službi? Plan i program? Metodiku i didaktiku? Ne, ništa od svega toga! Isus i dalje pita isto: «*Šimune, sine Ivanov, ljubiš li me?*» Stalo mu je da se to ispitno gradivo dovoljno ponovi i učvrsti ne samo u krugu Dvanaestorice, nego i za sva buduća pokoljenja njihovih nasljednika. Da pitanje o ljubavi bude i ostane odlučujuće ispitno pitanje za sve one koje kroz vjekove kani pozvati u svećeništvo. I ne samo u svećeništvo. Jer, „*sve što nazivamo pozivom samo je sporedni poziv. Glavni poziv ostaje ljubav prema Bogu.*“ (o. Josef Kentenich) I treće je pitanje glasilo jednako: „*Šimune, sine Ivanov, ljubiš li me?*“ Petar je znao da Gospodin zna da ga on ljubi. Da zna sve o njemu i o drugima. Zna i za njegovo trostruko zatajenje. I za njegove gorke suze nakon toga. Petar je stajao na tom ispitnu pred Gospodinom proziran poput gorskog prozirca. Učitelj zna sve o njemu. On treba još samo prihvati sebe tako prozirnog i takav se izručiti Učitelju potpuno u ruke. Da sudbina njegova ne bude više u vlastitim nego u Božjim rukama. Da se više ne opasuje sam kako on želi, kao nekoć kad je bio mlad, nego da ga opasuju drugi kako on ne želi a Bog zbog njegova dobra dopušta. Zato odgovara iz dna duše: „*Gospodine, tebi je poznato sve. Ti znaš da te ljubim.*“ Nakon tog odgovora Gospodin prenosi na njega najveću odgovornost koja se može natovariti na slabašna ljudska leđa.

L j u b i š l i m e ? Zanimljivo je da je blagopokojni kardinal Kuharić umjesto ovog pitanja upotrebljavao jednu inačicu. O tome je pričao u svećeničkim i vjeroučiteljskim krugovima. Sa svećeničkim kandidatima razgovarao bi pred ređenje ponaosob. Dakao, pitao bi ih mnoge stvari. Govorio bi im što ih čeka u svećeništvu. Bodrio bi ih. Davao bi im savjete. A ono glavno pitanje, do kojeg mu je bilo najviše stalo, glasilo bi otprilike: „*Što misliš, jesli ti obraćen čovjek?*“ Želio je reći: Jesi li dovoljno odlijepljen od ovostranosti i zagledan u onostranstvo? Ljubiš li toliko da možeš zbog Krista i njegova Kraljevstva ostaviti i oca i majku, odreći se braka i obitelji, ostaviti „mreže“ i svjetovnu karijeru te poći za onim koji „*nema gdje bi glavu naslonio*“ (Mt 8,20)? Krenuti za onim za kojeg znaš da će sigurno završiti na križu? Priča se da one kandidate koji bi odgovorili da nisu obraćeni ne bi redio. Razumljivo, jer nisu obraćeni i ne ljube dovoljno!

L j u b i š l i m e ? U ovom za Crkvu (zbog svećeničkih i redovničkih posrnuća) bolnom vremenu važno je znati da Crkva ne živi toliko od brojnosti svojih duhovnih zvanja koliko od njihove svetosti. Više živi od onih koji *ljube* nego od *znalaca*. Zato joj mora više biti do *svetih* nego do *brojnih* svećenika. Ali valja također imati na umu da i svećenik nosi spas svoje duše u veoma krhkoi posudi. I on je samo čovjek. Ako dovoljno ne ljubi, sigurno pada. Nije li stoga razboritije umjesto samodopadnog bacanja drvila i kamenja na posrnule svećenike početi ozbiljnije i usdниje moliti za njih? Moliti za svetost budućih svećenika, ali moliti i milosrđe za one koji danas nisu sveti, jer ne ljube dovoljno. To ide zajedno. Svijet ne poznaje milosrđe. Za prekršitelje ima samo strogu pravednost. Želi strogu kaznu, uvijek i odmah. Ali Bogu je – na naše sreću – više stalo do milosrđa nego do pravednosti. Vidimo to i na primjerima apostola: Petar ga je zatajio, Pavao je žestoko progonio njegove sljedbenike, Toma nije vjerovao da je uskrsnuo ..., ali Božjim milosrđem i milošću svi su postali *što jesu* (1 Kor 15,10): sveti svećenici Gospodnji.

Svećenički poziv ne može se usporediti ni s jednim drugim pozivom. Sva druga zanimanja daju ono što su naučila tijekom studija i prakse. Samo svećenik daje ono što se ne može naučiti: prenosi drugima što je od Boga primio ređenjem. Znanja koja stekne studijem mogu biti veoma korisna, ali su neznačna u odnosu na ono što je primio ređenjem. Zato naš sveti Utemeljitelj piše o svećenicima u Oporuci: „*Zato mi je Gospodin udijelio toliku vjeru u svećenike .., zbog njihova reda, da bih se k njima utjecao ako bi me i progonili. .. Prema njima hoću imati strahopostovanje, ljubav i poštovanje kao prema svojim gospodarima. I neću na njima gledati grijeha, jer u njima prepoznajem Sina Božjega, i oni su moji gospodari. A to činim zbog toga, što na ovom svijetu ne vidim od najuzvišenijeg Sina Božjega ništa tjelesna osim njegova presvetog Tijela i Krvi, koje oni primaju i jedino oni drugima dijele.*“

Sluga Božji Ivan Pavao II. piše: „*Poziv na isključivu službu Kristu u njegovoj Crkvi nemjerljiv je poklon božanske dobrote koji želi biti ustajnošću izmoljen. Želja je mog srca da se molitva za duhovna zvanja sve više njeguje. Osobitu vrijednost ima molitva koja je povezana sa žrtvom i patnjom.*“

Vrijeme je žetve. Želimo Ti, sestro i brate, obilnu žetvu ljubavi prema Bogu, bližnjemu i svemu stvorenju. I ne zaboravi molitvu za svećenike!

PREDSJEDNIŠTVO VFZ-a

**MOLITVA ZA SVEĆENIČKA I REDOVNIČKA ZVANJA
sluge Božjeg pape Ivana Pavla II.**

Gospodine Isuse Kriste,

umnoži svojim Duhom pozive za svoju službu.

Ti čitaš u srcima ljudi i znaš da su mnogi spremni slijedite Te i za Te raditi.

Daj mnogima mladim i odraslima

srčanost da prihvate Tvoj poziv,

snagu da se odreknu onoga čega je potrebno za to se odreći,

radosnu spremnost da nose križ povezan s njihovom odlukom

onako kako si ga ti nosio

u sigurnosti uskrsnuća.

Molimo Te, Gospodine Isuse,

zajedno s Marijom, Tvojom svetom Majkom,

koja je u satu Tvoje otkupiteljske žrtve stajala Tebi uz bok,

molimo Te njezinim zagovorom

da i danas mnogi među nama smognu hrabrosti i poniznosti,

vjernosti i ljubavi

da odgovore s „da“

kako je odgovorila ona kad je bila pozvana

da s Tobom sudjeluje u Tvom sveopćem

spasenjskom poslanju.

Amen.

Iz Tajništva:

Novo vodstvo Hrvatske provincije sv.Jeronima franjevaca konventualaca

Hrvatska provincija sv. Jeronima franjevaca konventualaca održala je od 26. do 29. travnja 2010. g. u samostanu sv. Frane u Cresu pod predsjedanjem generalnog ministra franjevaca konventualaca o. Marca Tasca

prvi dio svog redovitog provincijskog kapitula, na kojem je izabrano novo vodstvo Provincije.

oo. kapitularci

Prvoga dana potvrđen je za tajnika Kapitula o. Nikola Šantek i izabrana su braća za razna kapitularna povjerenstva.

Drugoga dana čitana su izvješća koja se redovito iznose na kapitulima i raspravljanje je o njihovom sadržaju.

Trećega dana zasjedanja Kapitula proglašen je izbor novog provincialnog ministra, **o.Ljudevitom Maračiću**, kojega su braća prije toga izabrala putem pisama.

za definitore:

- o. Augustin Kordić
- o. Ivan Radeljak
- o. Josip Blažević
- o. Ivan Bradarić
- o. Ivan Poleto

za vikara Provincije:

- o. Josip Blažević

za tajnika Provincije:

- o. Augustin Kordić

za ekonoma Provincije:

- o. Ivan Radeljak

o. Ljudevit Maračić, novi provincial OFMConv

Iz Tajništva:

Novo vodstvo Svjetovnog instituta Mala franjevačka obitelj, Regija Hrvatska-Slovenija

Već je u siječnju javljeno u Tajništvo, ali je zbog smjene u Tajništvu ostalo neobjavljeno (za što molimo da nam se oprosti) da je Svjetovni institut *Mala franjevačka obitelj, Regija Hrvatska-Slovenija* (u prijašnjem nazivu: *Regija Rijeka*) na svom izbornom kapitulu u Lovranu 17.10.2009. godine izabrala novu Upravu sljedećeg sastava:

s. Albina Zec, regionalna predsjednica
s. Mirjana Pinezić, zamjenica regionalne predsjednice

savjetnice:

s. Nada Leban
s. Verica Knežić
s. Zinka Brulc
s. Cecilija Mavrinac
s. Irena Fabris

Novo vodstvo Crnogorske provincije franjevki Bezgrešnog Začeća

Crnogorska provincija franjevki Bezgrešnog Začeća izabrala je na svom redovitom zasjedanju provincijskog kapitula u Hot i Ri u Albaniji od 25.06.2010. do 01.07.2010. novo vodstvo sljedećeg sastava:

s. Marijana Merdita, provincijska poglavarica
s. Lidia Kquiria, provincijska vikarica
s. Drita Kajtazi, provincijska savjetnica
s. Mira Bašić, provincijska savjetnica
s. Loreta Lekaj, provincijska savjetnica

*****

**SVIM SESTRAMA I SVOJ BRAĆI, KOJE JE BOG PO SLOBODNOM IZBORU
NJIHOVIH SUSESTARA I NJIHOVE SUBRAĆE DOZVAO NA MJESTO GLAVNIH
POSLUŽITELJA ZAJEDNICE, JER JE OČITO DA IH TU TREBA, OD SRCA
ČESTITAMO I ŽELIMO RADOSNO I PREDANO SLUŽENJE, OROŠENO OBILNIM
BOŽJIM BLAGOSLOVOM.**

*****

*„Sva znanost svetaca dâ se sažeti u dvije riječi: **djelovati i trpjeti** iz ljubavi prema Bogu. Tko je te dvije stvari najbolje činio, taj je najveći svetac.“ (sv. Franje Saleški)*

*****

Sjednica VFZ-a u Franjevačkom samostanu u Mostaru 21. lipnja 2010. – foto: fra Bože Milić

**ZAPISNIK
sjednice Vijeća franjevačkih zajednica u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini,
održane u Mostaru 21. lipnja 2010. s početkom u 10.30 sati**

Sjednica je prvotno bila zakazana u Međugorju za taj dan s početkom u 10.00 sati, ali se zbog očekivane stiske i gužve u Međugorju predsjednik Vijeća kasnije odlučio za Mostar. Na sjednici su sudjelovali sljedeći poglavari i poglavarice franjevačkih zajednica:

1. **fra Ivan Sesar OFM** (provincijal Hercegovačke franjevačke provincije Uznesenja BDM, Mostar), predsjednik Vijeća
2. **s.M.Ivana Mihaljević** (provincijska predstojnica Školskih sestara franjevki Krista Kralja, Bosansko-hrvatska provincija Prečistog Srca Marijina, Sarajevo), potpredsjednica Vijeća
3. **fra Lovro Gavran OFM** (provincijal Franjevačke provincije BOSNE SREBRENE, Sarajevo)
4. **fra Željko Tolić OFM** (provincijal Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja, Split)
5. **fra Željko Železnjak OFM** (provincijal Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda, Zagreb)
6. **fra Josip Sopta OFM** (provincijal Franjevačke provincije sv. Jeronima u Dalmaciji i Istri, Zadar)
7. **fra Ivan Paponja TOR** (provincijal Hrvatske provincije franjevaca trećoredaca glagoljaša sv. Jeronima, Zagreb)
8. **fra Josip Blažević OFMConv** (zamjenik fra Ljudevita Maračića, provincijala Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca, Zagreb)

- 9. s.M.Nevenka Grgat** (vrhovna poglavarica Družbe sestara franjevki od Bezgrješne, Šibenik)
- 10.s.M.Ružica Barić** (vrhovna poglavarica sestara franjevki Bezgrješnog Začeća iz Dubrovnika)
- 11.s.M.Nelija Pavlović** (provincijska predstojnica Družbe kćeri milosrđa TSR sv. Franje, Hrvatska provincija Krista Kralja, Zagreb)
- 12.s.Franciska Molnar** (provincijska predstojnica Milosrdnih sestara sv. Križa, Đakovo)
- 13.s.M.Leonka Bošnjak-Čovo** (provincijska predstojnica Školskih sestara franjevki Krista Kralja, Provincija Presvetog Srca Isusova, Split)
- 14.s.M.Franka Bagarić** (provincijska predstojnica Školskih sestara franjevki Krista Kralja, Provincija Svetog Obitelji, Mostar)
- 15.br. Gojko Jelić** (zamjenik s.Nives Kanevčev, nacionalne ministre Franjevačkog svjetovnog reda u Bosni i Hercegovini, Sarajevo)

Zbog zauzetosti neodgovivim poslovima svoj nedolazak su opravdali:

- 1. fra Ivica Petanjak OFMCap** (provincijal Hrvatske kapucinske provincije sv. Leopolda Bogdana Mandića, Zagreb)
- 2. s.M.Anica Jureta** (provincijska predstojnica Sestara franjevki misionarki iz Asiza, Hrvatska provincija sv. Maksimilijana Kolbea, Zagreb)
- 3. br. Mato Batorović** (nacionalni ministar Franjevačkog svjetovnog reda u Hrvatskoj, Ilok)
- 4. s. Mirjana Pinezić** (zamjenica s. Albine Zec, regionalne predsjednice Male franjevačke obitelji, Regija Hrvatska-Slovenija, Rijeka)

Na sjednicu nisu došle, a u Tajništvo nisu do sjednice stigle njihove vijesti da ne mogu doći:

- 1. s.M. Marijana Merdita** (provincijska predstojnica Crnogorske provincije franjevki Bezgrešnog Začeća, Cetinje)
- 2. s.Jasmina Stoić** (predsjednica Svjetovnog instituta misionarki Kristova Kraljevstva, Požega)
(S.Jasmina je nakon sjednice dokazala kopijom svoje elektroničke poruke Tajništvu od 11.06.2010. da je u Tajništvo pravovremeno poslala poruku da ne može doći. Očito je da je bila greška u vezama ili aparatima te poruka nije stigla u Tajništvo. Pred s. Marijanom stajao je posao izbora novog vodstva Provincije te je vjerojatno bila tim zauzeta.)

Osim gore navedenih poglavara i poglavarica na sjednicu su bili pozvani još i:

- 1. fra Mijo Džolan OFM** (ravnatelj Franjevačkog instituta za kulturu mira, Split)
i
- 2. fra Pero Vrebac OFM** (koordinator projekta «Franjevački izvori»)

Fra Mijo je nazočio trećoj točki sjednice (Financiranje Franjevačkog instituta za kulturu mira), a fra Pero se ispričao da ne može doći zbog vođenja duhovnih vježbi.

Sjednica je imala sljedeći sazivni

Dnevni red:

- 1. Molitva i pozdrav predsjednika**
- 2. Primjedbe na Zapisnik Plenarne sjednice od 29.01.2010.**
- 3. Financiranje Franjevačkog instituta za kulturu mira (prije rasprave o tome ravnatelj FIKM-a fra Mijo Džolan podnosi izvješće odnosno drži uvodno izlaganje)**

- 4.** Projekt «Franjevački izvori» (prije rasprave o tome koordinator projekta fra Pero Vrebac podnosi izvješće odnosno drži uvodno izlaganje)
- 5.** Projekt «Povijest franjevaštva» (prije rasprave o tome čita se predračun projekta što ga je izradio fra Marijan Karaula)
- 6.** Produljenje mandata dosadašnjim članovima povjerenstava odnosno imenovanje novih članova
- 7.** Analiza postojećih povjerenstava i jasnije definiranje djelatnosti svakog povjerenstva
- 8.** Rasprava o Liturgijskom kalendaru franjevačkih zajednica
- 9.** Tiskanje knjige o «Zlatnoj harfi»
- 10.** O gašenju Tečaja franjevačke misionarske karizme (kratka konstatacija)
- 11.** Rasprava o Statutu VFZ-a
- 12.** Predstavljanje «Hrvatskog franjevačkog biografskog leksikona» u Zagrebu (kratko izvješće tajnika VFZ-a)
- 13.** Razno

Da bi se sjednica bolje odvijala i vrijeme korisnije trošilo, sudionci sjednice dobili su u ruke razrađen dnevni red.

1.1. Molitva

Predsjednik fra Ivan Sesar započeo je sjednicu molitvom. Molili smo srednji čas od dana, a potom Molitvu za duhovna zvanja sluge Božjeg pape Ivana Pavla II.

1.2. Pozdrav predsjednika:

Predsjednik je objasnio zašto se sjednica održava u Mostaru umjesto u Međugorju. Spomenuvši potom da su neki ispričali svoj nedolazak (v. gore), pozdravio je prvo nedavno izabrane poglavarice i poglavare (s.M.Franku Bagarić iz Mostara, s.M.Leonku Bošnjak-Čovo iz Splita, fra Josipa Blaževića OFMConv kao zamjenika nedavno izabranog provincijala fra Ljudevita Maračića OFMConv iz Zagreba), onda br. Gojka Jelića kao zamjenika nacionalne ministre FSR-a iz Sarajeva s.Nives Kanevčev, a zatim sve ostale sudionike sjednice i zaželio im ugovordan boravak među braćom u Mostaru i plodan rad na sjednici.

2. Primjedbe na Zapisnik Plenarne sjednice od 29.01.2010.:

Predsjednik je pozvao sudionike da dadnu svoje primjedbe na Zapisnik, ako ih imaju. Nitko nije imao primjedbi. Onda je pozvao na usvajanje Zapisnika. Zapisnik je usvojen jednoglasno.

3. Financiranje FIKM-a Split:

Ravnatelj FIKM-a fra Mijo Džolan jutros je krenuo iz Splita na sjednicu u Mostar, ali je na putu imao neku prometnu nezgodu. Zato se o ovoj točki nije moglo raspravljati dok ne dođe fra Mijo pa se do ručka (u 12.00 h) raspravilo o četvrtoj točki, a nakon ručka (od 13.15 sati nadalje) došla je na red ova točka. Premda su točke br. 3 i br. 4 u radu sjednice zamijenjene, u zapisnik ih, nakon ove napomene, ipak unosim po njihovom redoslijedu u Dnevnom redu.

Predsjednik je zaželio fra Miji dobrodošlicu i dodao "hvala Bogu što se ipak nije dogodilo nešto gore". Fra Mijo je uzvratio zahvalom, a potom prešao na izlaganje. Ukazao je na izvještajne materijale za ovu sjednicu (s listovima raznih boja) koje je podijelio svima i prešao na komentiranje pojedinih stvari.

Na prvom (bijelom) listu iznio je u šest točaka djelatnost Instituta od 06.10.2009. do ove sjednice u 14 točaka:

1. Hrvatska božićna mapa 2009. – HBM 2009. (projekt u tijeku)
2. Prijevod vodiča za animatore PMSS-a (kratica za: Pravda, mir i skrb za sve stvoreno; međunarodna kratica: JPIC = Pravda, mir i integritet stvorenja) (projekt u tijeku)
3. Savjetovanje animatora PMSS-a
4. Savjetovanje dosadašnjih suradnika Instituta
5. Priprema publikacije sociološke analize dr. Inge Tomić-Koludrović
6. Uspostava komunikacije i susreti s dosadašnjim donatorima Instituta.
7. Predstavljanje projekata Instituta u sljedeće 3 godine potencijalnim donatorima
8. Uspostava suradnje s Uredom za promociju društvenog nauka Crkve i s „Iustitia et pax“ HBK i BKBiH
9. Savjetovanje s udružama i pojedincima glede ekološki i prekogranično kritičnih projekata
10. Promocija vrijednosti PMSS-a u medijima
11. Sudjelovanje na forumu za pomoć pri nalaženju partnera i izradu projektnih prijedloga prekogranične suradnje HR i BiH u Neumu
12. Obnova ureda i tehničke opreme Instituta (projekt u tijeku)
13. Sudjelovanje na međunarodnoj konferenciji JPIC-a u Boliviji
14. Sudjelovanje na europskoj konferenciji JPIC-a u Poljskoj.

Na zelenom listu prikazao je finansijsko izvješće Instituta i stanje 21.06.2010. Ukupni prihodi do 21.06.2010. iznosili su 470.146,33 kuna, rashodi su iznosili 293.636,21 kuna, saldo je 176.510,12 kuna, od čega na namjenska sredstva iz HBM za pomoć siromašnima otpada 124.712,46 kuna, a preostalih 51.797,66 kuna ostaje za redovite potrebe Instituta.

Na papiru roza-boje prikazani su troškovi projekta HBM 2009. Oni iznose 444.965,04 kuna.

Na žutom papiru prikazani su, s datumom od 31.12.2009, ukupni troškovi projekta HBM 2009. u iznosu od 444.965,04 kuna, ukupni prihodi od HBM u iznosu od 664.877,50 kuna i saldo od 219.912,46 kuna. Nadalje je iskazan ukupni prihod u fond HBM 2009. za podjelu siromašnim obiteljima do 21.06.2010. u iznosu od 283.612,46 kuna.

Na ljubičastom papiru prikazana je evidencija podjele sredstava iz fonda HBM 2009. do 21.06.2010. Za podjelu je bilo na raspolaganju ukupno 283.612,46 kuna. Podijeljeno je 158.900,00 kuna, ostalo je još za podjelu 124.712,46 kuna.

Konačno, na plavom listu prikazao je troškove za uređenje prostorija Instituta u iznosu od 27.080,00 kuna i prosječne godišnje fiksne troškove Instituta u iznosu od 276.280,00 kuna.

Fra Mijo je podsjetio da je na sjednici VFZ-a od 29. siječnja 2010. zaključeno da se svaka zajednica treba angažirati oko pronalaženja siromašnih obitelji kojima će se dodijeliti sredstva iz fonda HBM 2009. i začudio se da to dosad nije učinjeno i da je ostalo toliko nepodijeljenih sredstava. Zamolio je one zajednice koje još nisu nikoga predložile za dodjelu sredstava da to učine.

Potom se fra Mijo osvrnuo na druge točke iz svog izvješća. Spomenuo je problem Hrvata iz BiH koji žive u Hrvatskoj. Rekao je: *Treba učiniti da bi oni sudjelovati u izborima i životu u BiH. Hrvatska vlada još nije izrekla svoj stav o tome. Ljudi se boje da će, ako sudjeluju u izborima u BiH, izgubiti prava u Hrvatskoj. Nazvao me G. Črpić. On bi želio do srijede skupiti stavove biskupa iz HR i BiH pa bi to predstavio u nedjelju u "Mir i dobro".*

Zatim je iznio prijedlog da Institut izda Duhovno-kulturni (ne turistički!) vodič kroz franjevačke zajednice u HR i BiH. *Tražim vaš konsenzus za to,* rekao je fra Mijo. *Naravno, mi bismo tražili drugdje pomoć za to.* O savjetovanju za animatore PMSS rekao je: *Na generalnoj razini dobro se surađuje u tome .. Mi smo preveli s engleskog jedan vodič o tome. Mi bismo ga dotjerali, prilagodili .. i izdali, ako to odobravate.*

Predsjednik Sesar je vratio raspravu na financiranje Instituta: *Vijeće je od siječnja do danas dalo Institutu 100.000,00 kuna, a troškovi hladnog pogona Instituta iznose 276.280,00 kuna. Naša obveza bi bila još 176.280,00 kuna za funkcioniranje Instituta, a vidjeli ste još i razne prijedloge koje je fra Mijo izrekao. Mi smo dopustili da Institut ponovno zaživi i preuzezi smo obvezu za održavanje hladnog pogona Instituta ... Na žalost, mi se stalno vrtimo oko novčanih problema, ali ima i drugih. Ali sad smo na Institutu. Tražim vašu raspravu o tome, jer do siječnja nemamo više sjedenica. Ima li netko pitanje o predračunu i proračunu ? Ako nema, trebali bismo odobriti ... Ako netko ima primjedbi, evo sada ... , a ako nema, onda da izglasujemo pa idemo dalje. Odobravamo li predračun, tj. preuzimamo li obvezu prebaciti Institutu na račun sredstva .. ? Uslijedilo je glasovanje. Svi su bili za.*

Na pitanje fra Lovre Gavrana da li je s mapom bilo sveukupno pozitivno ili negativo fra Mijo je odgovorio da se mapa višestruko isplatila: finansijski (pokazatelji su u pismenom izvješću), kulturno, duhovno itd.

Fra Mijo se ponovno vratio na finansijska sredstva iz HBM i predložio da svaka zajednica najkasnije do 15. srpnja o.g. nađe po jednu siromašnu obitelj kojoj će se dodijeliti sredstva. Koja zajednica do tog termina ne pronađe nikoga, smatra se da je odustala od toga. Prijedlog je prihvaćen. Na to je predjesnik fra Ivan dodao i drugu varijantu: Svaka obitelj može uzeti mapu koliko hoće, prodati ih i sredstva dati obiteljima koje sama pronađe. I to je prihvaćeno.

Fra Mijo: *Hoćemo li raditi na vodiču za animatore za pravdu mir i integritet svega stvorenoga, da to objavimo, napravimo multimedijalnu prezentaciju .. ? Išli bismo od zajednice do zajednice i to prezentirali. Prijevod je tu, treba ga preraditi. – Imaš li predračun za to? , pitao je predsjednik. – Nemam, ali to ne bi trebalo mnogo stajati, odgovorio je fra Mijo. Predsjednik: Jesmo li za to ? Fra Lovro: Što se tiče knjižice, to je vrlo jeftina stvar, ali što se tiče tog multimedijalnog prezentiranja, ne znam koliko bi to bilo. Predsjednik: Čini mi se da je važno da se sada izda knjižica, a to drugo za siječanj ... S. Franciska (fra Miji): Vi tražite sada za hladni pogon. A što je s drugim projektima Instituta? Predsjednik: Knjižica sada, a ostalo nakon sjednice u siječnju. Fra Mijo, izvoli dalje ! Fra Mijo: Pa, eto .. tražim pravi izraz za ovo: da hrvatski narod iz BiH koji je u Hrvatskoj ima pravo glasovati u BiH .. Predsjednik: Sjećate li se da su se ovo Vijeće i Institut (fra Božo Vuleta) bavili ovakvim stvarima ... Mislim da bismo trebali djelovati .. podržati ovo što rade biskupske konferencije HR i BiH ... Fra Mijo: Izjava br. 6 "Iustitia et pax" ide baš u tom smjeru ... Ja sam im u ime Instituta pa i Vijeća pisao da je to u našem duhu ... Danas u "Večernjem listu" brat Mato Batorović dao je jednu izjavu u ime FSR-a .. Neki novinar bio je tako sarkastičan da pita: Kako to da se fratri u sekulariziranom društvu bave takvim temama ... I nastavio je: "Franjevački duhovno-kulturni vodič" ... , jeste li za to da se prihvativim projekta (koji će trajati oko 2 godine)? Ne očekujem pomoći od VFZ-a, nego da budete za to, a pomoći ću tražiti od drugih. Od vas tražim da mogu doći s fotografom k vama, obaviti razgovore, tražim suradnju ... Mi bismo napravili određene rute po kojima bismo išli ... Glasovanje: Svi podržavaju. – Hvala, uzvikuje fra Mijo i odlazi sa sjednice (u 13.53 h).*

4. Projekt "Franjevački izvori":

Predsjednik: *Pozvali smo koordinatora ovog projekta fra Peru Vrepca da nam prikaže ovaj projekt koji je za nas prevažan, posebno i zbog novca koji još nije uložen, a Ministarstvo o njemu traži izvješće .. Ne zvući previše lijepo što novac još nije uložen .. zbog prozivanja Vlade za ovo i za ono, a ona bi bilo sretna da se to što prije realizira. Zato smo pozvali fra Peru za izvješće, a i ja sam osobno s njim razgovarao .. Nadam se da Vlada neće praviti problema zbog kašnjenja projekta. Fra Pero je zamolio s. Ivanka da prikaže projekt .. Molim s. Ivanka da ...*

Potom je s. Ivanka na temelju fra Perina izvješća (koje ima 9 priloga s ukupno 20 stranica) skraćeno prikazala sadašnje stanje tog projekta:

Dosad je prevedeno 20 djela iz Životopisa sv. Franje i sv. Klare. Sedam djela je biblijski lektorirano, franjevačka lektura je obavljena za 16 djela, a jezična za 7 djela. Isplaćeno je šest prevoditelja. Sada se radi na prevođenju Spisa sv. Franje i sv. Klare (završetak 20.6.2010.), triju preostalih djela iz Životopisa sv. Franje i sv. Klare i lektoriraju se preostala djela.

Da bi se nastavilo što kvalitetnije raditi, fra Pero je pozvao na sastanak franciskanologe. Sasatanak je održan u Sarajevu 5. lipnja 2010. Franciskanolozi su usvojili neka konkretna rješenja koja predlažu VFZ-u na odobrenje:

- 1.Prijevodima Spisa sv. Franje i sv. Klare dodati bilješke s fus-notama koje treba prevesti s talijanskog (povjerit će se dr. Draganu Nimcu, Zagreb)
- 2.Predlaže se sljedeći sadržaj Franjevačkih izvora: Uz Spise sv. Franje i sv. Klare i njihove Životopise uvrstiti i Svjedočanstva o sv. Franji, Papinske dokumente o sv. Franji i Dokumente o sv. Klari, Dokumente FSR-a i Dokumente Trećeg Samostanskog Reda (oni koji su pisani nakon 13. st. da se uvrste kao dodatak). To bi sve skupa obuhvaćalo 2.200 stranica.
- 3.Za biblijsko i pojmovno kazalo zamoliti dr. Antu Šoljića, a za imensko i mjesno kazalo te za sinoptičke tabele zamoliti fra Petra Filića.
- 4.Da bi se olakšala biblijska lektura dr. fra Ivanu Dugandžiću, povjeriti provjeru biblijskih citata u prijašnjim prijevodima hercegovačkim ili splitskim bogoslovima uz manji novčani honorar.
- 5.Korekturu cijelog teksta na kraju povjeriti dr. Anti Šoljiću.
- 6.Oblik izdanja Franjevačkih izvora: po modelu najnovijeg talijanskog izdanja iz 2004.g., jedan svezak, s futrolom tvrdog kvalitetnog uveza, bordo boje, fini biblijski papir, uz svezak kartica s kraticama djela na hrvatskom i latinskom jeziku i sa sadržajem knjige, u knjizi dvije vrpce bordo boje, naklada: 5.000 primjeraka
- 7.Uz knjiško izdanje isti sadržaj i u elektroničkoj verziji (CD).

U finansijskom izvješću fra Pero navodi za prošlu godinu: u rujnu 2009. primio od tajnice s.Blaženke 120.000,00 kuna, izdaci su bili 111.852,00 kuna, saldo je 8.147,00 kuna. Za 2010. godinu primici su 10.396,71 kuna, izdaci 2.128,94 kuna, saldo je 8.268,42 kuna. Treba isplatiti ukupno 156.163,53 kuna. Predlaže da VFZ odobri da taj iznos isplati tajnik VFZ-a na račune dočnih suradnika kad on podnese izvješće da posao završen.

Tako zamišljeni Franjevački izvori stajali bi oko 100.000,00 eura. Ako sve bude išlo kako je planirano, Franjevački izvori mogli bi izaći iz tiska do kraja 2011. godine.

Franciskanolozi predlažu da uz dosadašnje članove Uredničkog vijeća (fra Roko Brkić OFM Zgb, Antica N.Čepulić FSR Zgb, fra Marijan Karaula OFM Sar, fra Miljenko Šteko OFM Međugorje i fra Marinko Pejić OFM Sar) u vijeće uđu sljedeći novi članovi: s.Tarzicija Čičmak klarisa Zgb, s.Ivana Mihaljević ŠSF Sar, fra Augustin Kordić OFMConv Vinkovci, fra Mirko Kemiveš OFMCap Varaždin i fra Zvonimir Brusač TOR Split. Važno je da su u projekt uključena sva tri franjevačka reda.

Fra Pero spominje i poteškoće koje usporavaju željeni tempo rada: Fra Serafain Hrkać zbog poteškoća s vidom nije mogao uskladiti svoj prijevod Spisa sv. Franje i sv. Klare s kritičkim latinskim tekstrom pa je 14.09.2009. angažirao fra Stjepana Pavića; dr. Darko Novaković zbog raznih obveza nije od 16.06.2008. do 12.04.2010. preveo ništa od preuzetog prijevoda Legende u stilu sv. Klare pa je 13.04.2010. zamoljen dr. Šimo Demo da to preuzme; prof. Ivan Bekavac nije

zbog slabijeg zdravlja i obveza od 27.12.2008. do danas završio preuzeti prijevod; prijevod *Postupka proglašenja sv. Klare svetom* fra Marijana Dominika Kovača nije načinjen s izvornog starotalijanskog jezika nego s njemačkog pa je zamoljena s. Judita Čovo da načini prijevod sa starotalijanskog.

Nakon ovog Ivankinog iznošenja fra Perinog izvješća predsjednik je zahvalio fra Peri i s. Ivanki i nastavio: *Culi ste što fra Pero traži. Troškovi su veći od Vladine donacije. Treba to imati u vidu. Ja sam s fra Perom razgovarao i zamolio ga da ne daje više novac nikome u ruke nego na osobni račun ili na račun zajednice kojoj pripada dotični suradnik. Nadam se da ćemo to riješiti i da ćemo tako opravdati sredstva pred Vladom i nekako naći ostatak od oko 20.000,00 eura.*

Fra Željko Tolić: *Fra Pero je dao troškovnik od oko 82.000,00 eura, a sada traži 100.000,00 eura. Zašto sada poskupljenje ?* Predsjednik: *Kad smo tražili donaciju od Vlade, Vlada je bila spremna dati koliko treba i dala je 82.000,00 eura. Bit će vjerojatno još i više troškova. Ali što sad napraviti? Teško je išta rezati i mijenjati. Ako budemo tu išta radili, doći ćemo još u goru situaciju.* Fra Josip Sopta: *Ja sam tu bio prilično involviran prije .. Mislim da su tu dodani nepotrebni troškovi bez našeg pristanka. Drugo, bit će uz to i PDF-verzija pa eventualno nisu potrebni Indeksi.* Predsjednik: *Mislim da su Indeksi potrebni. Vidio sam u njemačkom i talijanskom izdanju i mislim da trebaju ići i u nas.* Sopta: *Šteta da se materijal proširio na više od 1.600 stranica ...* Predsjednik: *Ovdje se pojavljuju tijela koja rade sasvim autonomno, izvan ovlasti VFZ-a.* Fra Pero je ipak bio o.k. On daje samo prijedlog, ali što je alternativa tome? Fra Željko Železnjak: *Što je to što je dodano?* Sestra Ivanka ponovno čita ono što fra Pero predlaže da se doda. Fra Željko Tolić: *Ja držim da trebamo ići samo na Franjevačke izvore, a ne na dodatne stvari, što je fra Peri došlo kao sugestija.* Sestra Franciska: *Ivana, ja bih Te pitala, Ti si bila na tom sastanku, da nam to ..* Sestra Ivanka: *Nisam bila na tom sastanku, ali to podržavam, ja sam za to.* Fra Željko Železnjak (predsjedniku): *Ti si video njemačke i talijanske Izvore. Što kažeš?* Predsjednik: *Samo sam ih površno video ... Ne bismo trebali raditi nešto nauštrb nečega drugoga. Ali što oduzeti?* Sestra Ivanka: *Nisam bila na tom sastanku, ali mislim da treba podržati to što fra Pero predlaže.* Fra Željko Tolić: *Ja sam za svako rješenje za koje se svi složimo.* Predsjednik: *Može se dogoditi da Vlada traži novac natrag, ako ga na vrijeme ne upotrijebimo.* Fra Željko Tolić: *Treba iskoristiti sad ta sredstva za Franjevačke izvore, a kasnije dodaci ...* Sestra Ivanka: *Poteškoće koje usporavaju rad su ljudi, a ne ti dodaci ..* Fra Željko Tolić: *Briga Vlade što koči, ona ima uskoro izbore i tražit će ...* Predsjednik: *Mislim da je opravdano ovo što fra Željko kaže. Ovo što kaže Ivanka i ostali ima svoje opravdanje, ali bojim se ..* Sestra Franka: *Nejasno mi je što novac nije utrošen za Franjevačke izvore. Mora li se novac utrošiti baš za Franjevačke izvore ili može i za dodatke?* Predsjednik: *Vlada neće gledati u to. Naslov je isti ... Problem je vremenski a ne sadržajni.* Sestra Franka: *Znači, novac se može dati i za to. Onda neka bude i to, ako netko to može uraditi.* Sestra Ružica: *Jesmo li za to?* Predsjednik: *Jesmo li za to što predlažu franciskanolozi: proširenje Uredništva, unošenje dodataka .. ?* Sestra Ružica: *Koče li dodaci vremenski ?* Predsjednik: *Vremenski ne, to bi se radilo istovremeno, ali financijski ..* Fra Ivan Paponja: *Kako bi bilo da provincije preuzmu određeni broj primjeraka?* Predsjednik: *O tome kasnije, sada odlučujemo jesmo li za to što fra Pero prelaže.* Fra Josip Blažević: *Koliko je to povećanje stranica i troškova?* Predsjednik: *To ne piše ovdje u fra Perinim papirima.* Fra Josip Sopta: *Nemamo svih podataka o tome pa ne možemo o tome odlučiti ..* Predsjednik: *Bit će kasno u siječnju.* Sestra Ružica: *Može to Predsjedništvo uraditi.* Predsjednik: *Može, ako dobije mandat VFZ-a.* Fra Željko Železnjak: *Mislim da bi jedno izvješće o ovome što je učinjeno moglo zadovoljiti Vladu.* Fra Lovro: *Nek skupština dadne mandat Predsjedništvu da o tome odluči. Na sjednicu franciskanologa od njih oko 20 došlo je oko pet. Pitamo se, kolika je težina njihovih prijedloga, ako nije bilo kvoruma .. U drugim zemljama ima raznih izdanja Franjevačkih izvora, od 1.200 do 1.800 stranica. Poskupljenje očito ide na te dodatke, oko 30%. Hoćemo li to podržati?* Predsjednik: *Ovo što je fra Lovro rekao točno je. Ako je od toliko franciskanologa došlo njih tek tako malo, onda ...* Fra Željko Tolić: *Ne možemo biti toliko pohlepni. Ipak smo tražili novac za Izvore, a sad hoćemo toliko ..* Fra Ivan Paponja: *Predsjednica Vlade je rekla da neće moći dati*

koliko je obećao Sanader. (Sestra Ivanka ponovno čita dodadtke koje fra Pero želi uvrstiti.) Predsjednik: Možemo i djelomično uvažiti taj projekt, npr. ne moramo uvrstiti Svjedočanstva o sv. Franji, Papinske dokumente o sv. Franji ... Stavljam na glasovanje prvo fra Perin prijedlog da se uvrste dodaci, tj. Svjedočanstva o sv. Franji, Papinski dokumenti o sv. Franji, Dokumenti o sv. Klari, Dokumenti FSR-a i Dokumenti Trećeg Samostanskog Reda. Ukupno 2.200 stranice. Tko je za? Samo tri glasa su za. Prijedlog nije prošao. Predsjednik: Prijedlog broj 2: Što mislite da bi trebalo djelomično usvojiti? Fra Željko Tolić: Nema smisla ni djelomično glasovati. Predsjednik: Tko je za to da uopće raspravljamo o djelomičnom usvajanju? Fra Lovro: Što obuhvaća ono osnovno u Franjevačkim izvorima? Predsjednik: Ponavljam, molim malo strpljenja. Tko je za to da otvorimo raspravu o djelomičnom rješenju? Devet glasova za, šest protiv. Predsjednik: Što mislite da treba izbaciti, a što uvrstiti? Otvaram o tome raspravu. Sestra Franka: Ja sam za dokumente Trećeg samostankog i Trećeg svjetovnog reda (s.Ružica potvrđuje). Izbaciti Svjedočanstva o sv. Franji, Papinske dokumente i Dokumente o sv. Klari. Fra Josip Sopta: Bolje bi bilo dati mandat nekom vijeću da u dogovoru s Vrepcom to uradi, jer drugo je na papiru, a drugo je u stvarnosti .. (predsjednik dopunja:) .. uvažavajući našu odluku da nećemo sve uvrstiti. Fra Željko Tolić: Jesu li dovoljna naša sadašnja sredstva da to platimo? Sestra Ivanka: Nisu, ali ja sam prva koja će dati za to. Predsjednik: Sopta je dao po mom mišljenju dobar prijedlog: da neko vijeće s Vrepcom to uradi, uvažavajući da nećemo odustati od toga da nećemo uvrstiti sve. Fra Josip Sopta: Što ako projekt padne pred Vladom? Predsjednik: Jeste li za to da se dadne mandat Predsjedništvu VFZ-a da to riješi? Uslijedilo je glasovanje. 12 glasova za, 1 neodlučan (a predsjednik i potpredsjednica nisu mogli glasovati).

Glede rasprave o fra Perinom prijedlogu da se Franjevački izvori izdaju kao što su to izdali Talijani (vidi gore) predsjednik je rekao da je o tome sada prerano govoriti.

Na predsjednikov upit tko je za to da se isplata honorara suradnicima ispaćuje kako predlaže fra Pero svi su se složili s tim prijedlogom. Potom se prešlo na raspravu o proširenju Uredničkog vijeća za Franjevačke izore. Predsjednik: Na temelju čega se došlo do ovih imena? Neka svatko kaže za sebe. Sestra Ivanka: Ja mogu reći za sebe. Mene je pitao fra Pero da prihvatom umjesto s. Blaženke i ja sam prihvatile. Za druge ne znam. Predsjednik: Jeste li za proširenje Uredničkog vijeća kako predlaže fra Pero? Svi su za. (Prekid sjednice u 11.50 zbog ručka.)

5. Projekt "Povijest franjevaštva":

Sestra Ivanka čita tekst fra Marijana Karaule o predračunu (što ga je on poslao u Tajništo). Fra Marijan daje orientacijsku cijenu u BiH: oko 550 stranica formata 17x24, tvrdi uvez, bezdrvni ofset-papir, s ukrasnom vrpcom:

- Ako se tiska 1.000 primjeraka, cijena bi iznosila oko 6.200 eura ili 6.2 eura po primjerku. Honorar prevoditelju i PDV nisu uračunati.
- Ako se tiska 2.000 primjeraka, cijena bi iznosila 8.650 eura ili 4.3 eura po primjerku. Honorar prevoditelju i PDV nisu uračunati.

Predsjednik: Tu su dva pitanja: Koliko to košta i koliko smo spremni to kupovati? Visoka naklada nema smisla, ako to nećemo kupovati. Nema smisla gomilati, nemamo ni prostora. Mislim da nema smisla tiskati 2.000 primjeraka. To je mnogo. Fra Željko Tolić: Nema previše knjiga iz franjevaštva, a sve naše zajednice imaju svoje odgojne zavode. Držim da je ovo dobra knjiga i da ju treba tiskati. Objavili smo mnoge manje vrijedne knjige pa bi trebalo objaviti i ovu, ako se ikako nađu sredstva. Setra Franciska: To je na mjestu, samo kada to tiskati? Da li kada budu gotovi Franjevački izvori? Predsjednik: Može pričekati. Željko ima pravo. Ima utemeljenja. Franjevačkih stvari nikad dosta. Fra Željko Železnjak: Ja sam za to da svaka zajednica treba reći koliko primjeraka hoće. Predsjednik: Ne treba nam 2.000 primjeraka, možda 1.000. Jesmo li za to da ovaj projekt ide odmah u realizaciju? Glasovanje: svi su za (da odmah ide u realizaciju).

Predsjednik: *Koliko koja zajednica uzima?* Javljuju se, ako sam dobro stigao zapisati: fra Lovro minimum 200, fra Josip Sopta 60, fra Željko Tolić 150, fra Josip Blažević 100, fra Željko Železnjak 150 (ili 200?), fra Ivan Paponja 50, s. Ivanka 80, fra Ivan Sesar 150, s. Nelija 30, s. Ružica 30, s. Francisika 50, s. Nevenka 30, s. Leonka 30, s. Franka 50. Na predsjednikov prijedlog svi su prihvatali da se tiska 1.500 komada.

Predsjednik: *Sada imamo jednu važnu temu: povjerenstva. Trebali bismo vidjeti što raditi u budućnosti. Ali idemo po redu.*

6.1. Povjerenstvo za apostolat i evangelizaciju:

Ono se bavilo praktično samo "Zlatnom harfom", iako nosi puniji naslov nego što je "Zlatna harfa". U različitim biskupijama postoji različit pristup prema "Zlatnoj harfi", ali mi se toga ne trebamo .. Fra Željko Tolić: Istina je da se oni bave samo "Zlatnom harfom", i to rade dobro. Ali možda im mi možemo dati teme. Evo teme: 1212. godine sv. Franjo je došao u Hrvatsku. Neki vid proslave toga mogu oni preuzeti. Predsjednik: Ima mnogo toga tipično franjevačkog, ovi ljudi su glazbenici i samo se time bave. Sestra Francisika: Imali su pokušaj kalendarja, da to urade, ali to nisu ... Predsjednik: Onda treba njima dati ime "Zlatna harfa" i neka to rade. Sestra Ružica i sestra Ivanka su također za to. Fra Željko Tolić: Ali opet ne možeš izbaciti naslov "apostolat i evangelizacija". Predsjednik: Ove osobe su sve glazbenici, mislim da ih treba nazvati "Zlatna harfa", a nekome drugome dati ... Fra Ivan Paponja: Netko mora raditi i apostolat i evangelizaciju. Sestra Francisika: Oni su pitali da li će im netko dati program ili će ga oni sami praviti. Mi smo im davali, ali ... Fra Josip Sopta: Ta povjerenstva nisu za sebe samostalna, mi im trebamo davati programe, oni su tijela VFZ-a .. Sestra Ružica: Oni su dugo u tome, i po deset godina, a mi se mijenjamo svake tri godine, oni više znaju što treba ... Sestra Francisika: Ono što je fra Mijo govorio vrlo je široko. Treba staviti to pod njegov Institut .. Fra Željko Tolić: Ne može se to staviti pod Institut. Ja bih radije ugasio nešto drugo nego apostolat i evangelizaciju, jer to je nešto franjevačko... Oni su radili nekad i mimo nas. Stavljali nas pred gotov čin. Razdvojimo to: "Zlatnu harfu" i "Apostolat i evangelizaciju"... Dajem dva čovjeka: fra Ivana Nimca i fra Stipu Nimca. Evo, Stipe Nimac neka bude začetnik ovog projekta "Apostolat i evangelizacija". Tko je za to? Svi.

Prije nego što se prešlo na glasovanje o produljenju odnosno davanju mandata u "Zlatnoj harfi" s. Nelija je predložila da se umjesto s. Mirjam Gadža stavi s. Danijela Škoro, a već prije sjednice u Tajništvo je došao prijedlog s. Franciske da se umjesto s. Monike Hančić stavi s. Branka Čutura pa se glasovalo o mandatu za:

- **s.M.Slavicu Kožul** (Šk.ss.franjevke KK, Mostar) – produljenje mandata
- **s.Nedjeljku Milanović-Litre** (Šk.ss.franjevke KK, Split) – produljenje mandata
- **s.M.Lucijanu Bobaš** (Šk.ss.franjevke KK, Sarajevo) – produljenje mandata
- **s.M.Branku Čutura** (Milosrdne sestre sv. Križa, Đakovo) – prvi mandat
- **s.M.Danijelu Škoro** (Družba kćeri milosrđa TSR sv. Franje, Zagreb) – prvi mandat
- **s.Hildu Švarcmajer** (FSR, Zagreb) – produljenje mandata

Vijeće je jednoglasno svima produljilo odnosno povjerilo mandat (na tri godine).

6.2. Povjerenstvo za studijsku i izdavačku djelatnost:

Predsjednik: *Imamo poteškoća i kod ovog povjerenstva. Neki izdaju i bez njih, što onda trebaju oni raditi? Ništa im nije ostalo, jer Fontes franciscani idu bez njih.* Fra Željko Tolić: *Predlažem da se napiše dopis svim pročelnicima da nitko bez ovog pročelništva ne izdaje ništa (osim ovog projekta Fontes franciscani, što smo odobrili).* Umjesto fra Milana Lončara predsjednik je predložio fra Ivana Ševu te dodao: *Ima li tko primjedbi? Treba li još koga dodati?* Fra Željko Tolić: *Marijana je iritiralo to što se tiskalo mimo njegova povjerenstva. On ne bi bio protiv toga da i*

dalje bude pročelnik, kad ga se ne bi mimoilazilo. Predsjednik: *Nitko ne predlaže nikoga novog ? Hoćemo li Marijana mijenjati kao pročelnika?* Potom je fra Josip Blažević predložio fra Ivana Bradarića OFMConv. Sestra Nevenka je predložila iz svoje zajednice s. Valeriju Kovač, ali će konačno javiti tek kad je upita. Stavljeni su na glasovanje:

- **fra Ivan Ševo OFM** (Herc. franj. provincija , Mostar), pročelnik
- **fra Gabrijel Jurišić OFM** (Franj. provinc. Presv. Otkupitelja, Split)
- **fra Marijan Karaula OFM** (Franjevačka provincija BOSNA SREBRENA, Sarajevo)
- **fra Ivan Bradarić OFMConv** (Hrv. prov. sv. Jeronima franjev. konv., Zagreb)
- **s.M.Valerija Kovač** (Družba ss. franjevki od Bezgrješne, Šibenik)

Vijeće je jednoglasno svima produljilo odnosno povjerilo mandat (na tri godine).

6.3.Povjerenstvo za duhovnost:

Kao uvod predsjednik je naveo da se dogodio previd te nije zapaženo da je članovima tog povjerenstva istekao mandat. O produljenju ili neproduljenju mandata trebalo je odlučivati na prošloj sjednici, ali to nije učinjeno. Kazao je da je na prošloj sjednici Vijeće dalo s. Renati Mrvelj ovlast da može u dogovoru s poglavaricama i poglavarima tražiti kandidate za članove povjerenstva. Ona je poslala u Tajništvo listu kandidata (kasnije i drugu listu, dodavši još jednu osobu), ali je sebe i te ljudi promatrala kao da već imaju mandat te zakazala radnu sjednicu za 12.travnja 2010. Tajnik je pregledao zapisnike sjednica i ustanovio je da nitko od tih ljudi nema mandata i da nema temelja za isplatu putnih troškova tim osobama. Javio je to predsjedniku, a predsjednik mu je naložio da napiše u njegovo ime pismo s.Renati neka otkaže sastanak. Sestra Renata se na to naljutila, oštro je reagirala prema tajniku. Nazivala je i bivšu tajnicu. Konačno je svim članovima Vijeća poslala materijal od 15 stranica ...

Fra Željko Tolić: *Bilo je i prije tih nesporazuma. Postoje i godine i sve, ali s njom ne ide, ne možeš razgovarati. To se povjerenstvo monopoliziralo. Ja bih to nekako raščistio ...* Fra Lovro: *Nitko me nije pitao za Ešegovića.* Predsjednik: *Mene nitko nije pitao za Čurčića.* Fra Josip Blažević: *Radije ne bih bio u tom povjerenstvu.* Fra Željko Železnjak: *Moramo reći da je ono (to povjerenstvo) mnogo stvari proguralo, ali ako je došlo do nečega ..., ovo Vijeće ima pravo to raščistiti.* Predsjednik: *Ona to želi i voli, činjenica je da će ona to uzeti kao smak svijeta ...*

Sestra Ružica: *Naš propust je da nismo registrirali istek njezina mandata ..* Fra Željko Tolić: *Ne sjećam se detalja, ali uvjek je dobro da se nekoga ukloni, ako ...* Sestra Ružica: *Propusta je bilo, ali možemo s. Renatu i ne izabrati ...* Predsjednik: *Predlažem tajno glasovanje.* Fra Lovro: *Što točno glasujemo?* Predsjednik: *De iure ona nije izabrana, nema mandat, glasujemo da li ju ponovno biramo.* Fra Željko Tolić: *Kako točno glasi ...?* Predsjednik: *"Da li si za to da povjerimo novi mandat s. Renati?"* Nazočnih je petnaest članova Vijeća s pravom glasa. Listići su podijeljeni, potom skupljeni te javno prebrojeni. Rezultat: jedan za, četrnaest protiv. Sestra Ivanka: *Renata traži odgovor.* Fra Lovro: *Ja tu siječem, ne objašnjavam. Zahvaliti za sve, ali reći: s. Renata nije više pročelnica ..* Predsjednik: *Tako je. Javiti. Što dalje, sa ostalim kandidatima?* Sestra Franciska: *Od nas je s. Branimira dobila dozvolu.* Fra Željko Tolić: *Treba sve njih ...* Fra Josip Blažević: *Mene je pitala, ali ja se želim povući.* Fra Josip Sopta: *Evo, imamo Blaževića. neka bude mandatar za traženje kandidata za Povjerenstvo za duhovnost.* Fra Josip Blažević: *Ja sam ovdje prvi put i to ne zbog Povjerenstva za duhovnost nego kao zamjenik provincijala, pa ne bih ..* Predsjednik: *Uzmimo neku č.s. za mandatara. Tko ima kandidata za to?* Sestra Ivanka: *Konventualci. Fra Josipe, imate li Vi nekoga za to?* Predsjednik (fra Željku Železnjaku): *Željko, hajde probaj Ti nekoga svoga nazvati i naći za mandatara ..* U međusobnom razgovoru provincijala čuli su se prijedlozi "Kemiveš OFMCap" ili "Poleto OFMConv". Potom je fra Željko Železnjak telefonirao s fra Mirkom Kemivešom i javio mu da ga predlaže za mandatara za Povjerenstvo za duhvonsot. On je odgoviro da želi znati što je njegov zadatak i da svaka zajednica predloži nekog svog člana. Stizali su prijedlozi: Predsjednik: fra Ljubo Kurtović, fra Željko Železnjak: fra Zoran Bibić, s. Leonka: s.Judita Čovo, fra Željko Tolić: fra Mijo Šabić, s. Nelija: s.Slavica Vicić, s.Franka: s.Leopoldina Kovačević, s.Franciska: s.Gabrijela-Tea Damjanović. Svima je izgla-

san mandat. Zaključeno je da se pročelniku Kemivešu pošalje dopis s imenima svih članova, a njima kopija tog dopisa.

6.4.Biranje trećeg člana Predsjedništva VFZ-a:

Predsjednik napominje da Statut traži da se glasuje tajno, ali ne traži se da kandidat dobije absolutnu većinu. Nakon pregledavanja glasačkih listica rezultat je bio ovaj: Po jedan glas dobili su s.Franciska, s.Ružica, s.Leonka, fra Ivan Paponja i fra Lovro Gavran. Po dva glasa dobili su fra Josip Sopta, s.Franka i fra Željko Tolić. Tri glasa dobio je fra Ljudevit Maračić. Jedan listić bio je nevažeći (na njemu je bio samo uskličnik).

Fra Josip Blažević je javio fra Ljudevitu i pitao da li prihvata. On je odgovorio da je nevozač, zato teško putuje, pa ako je njegova dužnost u Zagrebu, prihvata. Vijeće je prihvatio njegov uvjet i potvrdilo ga za trećeg člana Predsjedništva (na 3 godine).

6.5.Biranje pomoćne tajnice VFZ-a:

Budući da je još prije sjednice dobiven pristanak s. Mile Begić i njezine provincijalke s. Franke, Vijeće je jednoglasno produljilo mandat s. Mili kao pomoćnoj tajnici VFZ-a na tri godine.

7.Analiza postojećih povjerenstava i jasnije definiranje djelatnosti svakog povjerenstva:

To je već riješeno, kad se raspravljaljalo pojedinačno o svakom povjerenstvu.

8.Rasprava o Liturgijskom kalendaru franjevačkih zajednica:

Predsjednik: *Razgovarao sam sa fra Antonom Crnčevićem i on je obećao da će korigirati svoju dosadašnju praksu. Liturgijski kalendar će biti gotov do početka adventa.*

9.Tiskanje knjige o "Zlatnoj harfi":

Pročelnik fra Petar Antun Kinderić nije uspio pouzdano doznati koliko bi to stajalo pa se nije moglo o tome raspravljati.

10. O gašenju Tečaja franjevačke misionarske karizme:

Samo kratko kostatirano da je to zaključeno na prošloj sjednici.

11.Rasprava o Statutu VFZ-a:

Predsjednik: *Predlažem da do siječnja svatko od nas dadne primjedbe na Statut pa da ga u siječnju izglasavamo.* Prihvaćeno.

12.Predstavljanje "Hrvatskog franjevačkog biografskog leksikona" u Zagrebu:

Samo je konstatirano da je Leksikon predstavljen u Zagrebu, Rijeci i Sarajevu. Predsjednik je predložio da svaka zajednica dadne svoje primjedbe na Leksikon pa da se u budućim izdanjima to ispravi. Fra Josip Sopta: *Bogišić me nazvao i rekao da želi predstaviti Leksikon u Dubrovniku. Bogišić je odozadol ...* Predsjednik: *Može, ..*

13.Razno:

13.1. Potpisani ugovor između VFZ-a i tajnika VFZa-a 19.03.2010: Uzeto na znanje.

13.2. Naručivati Iuridica franciscana: Uzeto na znanje

13.3. Platiti Liturgijski kalendar, tko još nije platio:

13.4. Platiti članarinu, tko još nije platio:

Za 13.3. i 13.4. provincijali i provincijalke su rekli tajniku da im pojedinačno pismeno javi koliko i za što duguju. Tajnik će to učiniti, kad dozna od tajnice HUVRP/ HKVRP koliko je koja zajednica dobila u drugoj rati iz državnog proračuna (pa 20% od toga ide za članarinu). Fra Ivan Paponja, predsjednik HKVRP, rekao je da druga rata iz Proračuna stiže u lipnju (ili srpnju?) pa tajnik VFZ-a može dobiti od tajnice te podatke.

13.5. Tajnik je zamolio provincijale i provincijalke da mu pošalju, koji imaju, najnovije tabule ili razmještaje osoblja i da javljaju promjene, jer to olakšava rad Tajništvu.

13.6.: Tajnik priopćio da je kompjutor u Tajništvu "zagrušen", da jedva radi. Nadogradnja je nemoguća. Treba novi. Printer u boji je nepopravljiv (ustanovio servis SENSO). Treba novi. Predsjednik je to odobrio.

13.7.: Tajnik je iznio želju s.Hedvige, karmelićanke (koju je ona izrekla u Tajništvu) da želi nazočovati budućim sjednicama VFZ-a. Na predsjednikov prijedlog Vijeće je usvojilo sljedeće: Ako njihovo službeno tijelo (č.majka ili udruga samostana) pošalje službeno dopis, dobit će službeno i odgovor.

13.8.Potpis u listu nazočnih (na ovoj i prošloj sjednici): Na ovoj sjednici bilo je 15 (petnaest) poglavara i poglavarica. Svi su se potpisali. Nadopisali su se i u listu od prošle sjednice.

13.9. Na predsjednikov prijedlog svi su se složili da sljedeća, plenarna sjednica VFZ-a bude u prostorijama Tajništva HUVRP i HKVRP u Zagrebu, Prilaz Gjure Deželića 75, u petak i subotu u onom tjednu kad se održava Svećenički tjedan.

Zatim je predsjednik zahvalio svima.

Na margini sjednice:

- Fra Željko Železnjak spomenuo je da braća kapucini 13.10.2010. slave 400. obljetnicu dolaska u Hrvatsku.
- Br. Gojko je rekao: *Prvi put sam ovdje, drag mi je ..* Onda je pozvao da se i sa oltara kaže koja riječ o FSR-u, jer velika je stvar kad fratar sa oltara kaže koju riječ o FSR-u.
- s.Nelija je rekla da njezina družba 3.10.2010. slavi 90. obljetnicu. Dolazi kardinal Sodano. *Dodite!*

Predsjednik je upitao da li još netko želi nešto reći, a kad se nitko više nije javio, završio je sjednicu u 16.35 sati.

P.s.:

Kad je zapisnik već bio napisan i stavljan kao "atačment" da ga se pošalje predsjedniku i potpredsjednici na odobrenje (05.07.2010.), zamjenica i tajnica s. Nevenke priopćila je u telefonskom razgovoru s tajnikom VFZ-a da s. Valerija Kovač ne može prihvati članstvo u Povjerenstvu za studijsku i izdavačku djelatnost.

Zapisničar:
Anto Matković, tajnik VFZ-a

Pregledali i odobrili:

1.fra Ivan Sesar, predsjednik VFZ-a

2.s.M.Ivana Mihaljević, potpredsjednica VFZ-a

*****

**PREDSTAVLJEN
HRVATSKI FRANJEVAČKI BIOGRAFSKI LEKSIKON
Zagreb, Kaptol 29a, dvorana Vijenac, 12. svibnja 2010. u 19.30 sati**

Hrvatski franjevački biografski leksikon u izdanju Vijeća franjevačkih zajednica u HR i BiH i Leksikografskog zavoda Miroslav Krleža svečano je predstavljen javnosti 12. svibnja u Zagrebu. Nakon predstavljanja slijedila je prigodna zakuska s druženjem.

Predstavljanju su nazočili mnogi uglednici iz crkvenog života: zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić i pomoćni zagrebački biskup Valentin Pozačić, predsjednik Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i provincijal Hrvatske provincije franjevaca trećoredaca glagoljaša sv. Jeronima fra Ivan Paponja, predsjednik Vijeća franjevačkih zajednica u HR i BiH i provincijal Hercegovačke franjevačke provincije Uznesenja BDM fra Ivan Sesar, provincijal Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda fra Željko Železnjak, provincijal Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja fra Željko Tolić, provincijal Hrvatske kapucinske provincije sv. Leopolda Bogdana Mandića fra Ivica Petanjak, vikar Franjevačke provincije Bosne Srebrenе fra Marijan Karaula, provincijska predstojnica Milosrdnih sestara sv. Križa s. Franciska Molnar, nekoliko izaslanica provincijskih predstojnica ostalih franjevačkih i nefranjevačkih ženskih redovničkih zajednica, nacionalni ministar FSR-a u Hrvatskoj br. Mato Batorović te mnogobrojni franjevci i franjevke i predstavnici kulturnog i akademskog života. Dvorana je bila puna. Zaciјelo bi bila dupkom puna pa i okolni hodnici bi bili ispunjeni, da je termin predstavljanja mogao biti objavljen dovoljno vremena unaprijed.

Prvo, nešto o samoj organizaciji predstavljanja. S franjevačke strane velik dio posla obavila su braća iz Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda na čelu s provincijalom fra Željkom. Uz fra Željka treba svakako spomenuti i fra Emanuela Hoška. Fra Željko je s kardinalom Bozanićem dogovorio datum predstavljanja Leksikona. Bilo je teško naći termin na koji kardinal može doći. Fra Željko je angažirao svoju subraću i u distribuciji Leksikona nekim franjevačkim zajednicama, i u dopremi Leksikona u Tajništvo. Leksikografski zavod Miroslav Krleža preuzeo je tiskanje i slanje pozivnica. Gospođa Ožić iz Leksikografskog zavoda i ja sastavili smo listu adresa uzvanika za predstavljanje - ona za osobe iz kulturnog i akademskog života, a ja za osobe iz crkvenog života i napose iz franjevačkih zajednica grada Zagreba. Izmijenili smo međusobno liste adresa tako da smo oboje imali cijelovitu listu uzvanika. Od trenutka kad je provincijal fra Željko s kardinalom Bozanićem našao odgovarajući zajednički termin za predstavljanje Leksikona pa do samog predstavljanja nije bilo mnogo vremena. Dosta vremena uzelo je tiskanje pozivnica. Nije bilo više vremena za slanje pozivnica poštom izvan Zagreba. Zato sam poslao elektroničku pošiljku.

Samo predstavljanje Leksikona imalo je četiri točke. Govorila su četiri govornika, svaki sa svoje točke gledišta, a između njihovih govora program je glazbeno pratila svojim prigodnim glazbenim točkama klapa *Nostalgija*. Pjevala je o *Divici Mariji, O omiškoj stini, Dok Cetina teče ...*, a na kraju programa otpjevala je *Ludo more i Kroacijo, iz duše te ljubim*. Nakon toga otišli smo na zakusku i druženje.

Prvi je govorio naš predsjednik fra Ivan Sesar. Govorio je točno devet minuta. Prvo je pozdravio sve nazočne, zaželio da se ugodno osjećaju i pozvao da se svi zajedno radujemo što je Leksikon trudom mnogih marljivih ruku nakon mnogo godina ugledao svjetlo dana. Zahvalio je svima koji su zaslужni za nastanak Leksikona : Bogu što je dao hrvatskom narodu tako bogatu franjevačku baštinu, Leksikografskom zavodu što se prihvatio tiskanja, zatim autorima biografija, urednicima, tiskarskom osoblju i ostalima. Podsjetio je da se u pojedinim franjevačkim provincijama u hrvatskim krajevima već u 18. stoljeću nastojalo sakupiti i objaviti podatke o značajnijim franjevačkim likovima. Svi su ti materijali poslužili i pri nastanku ovog Leksikona pa je Leksikon kruna rada i ondašnjih autora i naša zahvala njima. Naglasio je da je pojavak Leksikona povijesni trenutak za franjevačku leksikografiju u Hrvata, ali i za leksikografiju uopće.

Drugi govornik bio je glavni ravnatelj Leksikografskog zavoda Miroslav Krleža, Vlaho Bogišić. Govorio je slobodno, bez čitanja, točno 15 minuta. Istaknuo je „*četiri biografska momenta*“ koje je povezao s osobama kardinala Bozanića, s. Ružića Barić, fra Andjela Zvizdovića i fra Emanuela Hoška. Istaknuo je da kod franjevaca postoji kultura sjećanja i kultura bilježenja. Izrazio je zadovoljstvo i radost što Leksikografski zavod nije morao sam skupljati građu za Leksikon. *Građa nam je ponuđena, donesena ... tj. moglo je biti i bez nas ...* Spomenuo je da su mnogi redovnici tijekom 60 godina postojanja Leksikografskog zavoda radili za Zavod. Zgodno je dodao: *Ove godine nama je 60, a franjevcima 801 godina.* Podsjetio je da je Krleža pisao opore tekstove o fratrima (npr. „Na lađi“), ali i da je rekao da će u ovoj kući (tj. Leksikografskom zavodu) *fratri dobiti svoje mjesto.* I dobili su ga. Rekao je da se iz Krležinih bilježaka iščitavaju dva ključa po kojima bi Krleža uvrštavao fratre u Leksikon: 1. bosanski fratri, 2. sve što je do 18. stoljeća može uči unutra, što je kasnije, ne može. S poštovanjem i osjećajem ispričao je susret na Dančama sa s. Ružicom: *Bila je Velika subota ... jedna časna sestra sa Danča ...* Jednako osjećano govorio je i o franjevačkom samostanu u Fojnici, gdje se čuva povelja što ju je od Sultana dobio fra Andeo Zvizdović. Istaknuo je da Leksikografski zavod priprema u suradnji s Franjevačkom provincijom Bosnom Srebrenom „*Malu enciklopediju Bosne Srebrenе*“. Pojasnio je ključ uvrštanja u Leksikon kojim se željelo predstaviti što je franjevačka kultura kao kultura univerzuma.

Treći govornik, akademik Žarko Dadić, govorio je 18 minuta o doprinosu franjevaca na kulturnom i znanstvenom području, prije svega na području prirodnih znanosti. Istaknuo je da su franjevci imali ogromnu ulogu u kulturi kao nastavnici na franjevačkim učilištima, javnim školama, ali i drugačije. Spomenuo je rukopis anonimnog franjevca iz 14. stoljeća (u Zadru), koji pokazuje koliki je bio doprinos franjevaca već tada. Tu postoji veza Oxford-Zadar. Prirodoznanstvo, filozofija i teologija su područja na kojima su mnogi franjevci dali velike doprinose. Kao jednoga od najslavnijih spomenuo je fra Jurja Dragičića (15./16.st.). Rekao je da su franjevačka učilišta vrlo stara u hrvatskom narodu, ali nemamo o njima sve podatke. Tek od 17. i 18. stoljeća imamo podatke. U Leksikonu ima jako mnogo franjevaca koji su djelovali na tim učilištima. Ostavili su mnogo teza, skripata, rukopisa ... To nije moglo sve uči u Leksikon, ali znamo da je bio velik broj tih ljudi. Iz tih spisa vidimo kako se tada razvijalo školstvo, kako se transformirao pristup prema znanstvenim stavovima (posebno prema prirodoznatvenim). Iz toga se može iščitati da se znanstveno mišljenje mijenjalo, nije se ni u svijetu uvijek prihvaćalo ono najnovije, a u tim tezama je bilo toga dosta, posebno u 18. stoljeću. Oko 1760. godine nastupila je promjena pa su tada u tim spisima sadržana najsuvremenija znanstvena stajališta. Neka učilišta zabranio je car Josip II, ali već od 1801. ponovno su počela raditi. Dadić je spomenuo da je fra Josip Pavlović, kao sljedbenik fratra Fortunata iz Brescie, oko 1770. godine krenuo drugačijim putem: svojim književnim djelima iz ratničke proze prvi je među slavonskim književnicima počeo pisati o temama koje ne slijede uobičajeni program katoličke književnosti u posttridentinskom vremenu. Kao prenositelje modernih ideja Dadić je spomenuo fra Andriju Dorotića (u Dalmaciji) i fra Nikolu Marinovića (u Varaždinu). Ima još nešto važno, naglasio je Dadić: Školski tekstovi iz matematike na hrvatskom jeziku. Fra Mate Zoričić iz Dalmacije dao je prvi tekst (priručnik) aritmetike na hrvatskom jeziku, što je imalo ogromnu ulogu u prosvjeti puka u Dalmaciji. Fra Matija Petar Katančić dao je prijevod udžbenika iz matematike, tada veoma važan, jer je na hrvatskom jeziku. Fra Ambroz Matić iz Bosne s latinskog je pevao na hrvatski također udžbenik iz matematike. Neki su franjevci mnogo značili u znanosti, ali su pogubljeni 1945. Fra Josipa Olujića ubili su partizani u Sinju. Završio je matematiku i fiziku u inozemstvu, vani je i doktorirao. Oko 1920. nuđeno mu je da dođe na fakultet, ali nije htio. On se tada više dao na paleontologiju. Danas se njime više bave mladi, proučavaju ga. Fra Marijan Blažić, biolog, poznat i priznat u ono vrijeme, ali je stradao od partizana na Daksi.

Četrtni govornik, fra Emanuel Hoško, govorio je kao jedan od urednika Leksikona (uz Peju Čoškovića i fra Vicka Kapitanovića). Govorio je 12 minuta. Započeo je: *Vjerujem da imate dobro oko i da ste zamjetili kravate kod glavnog ravnatelja Leksikografskog zavoda i kod Ines ... i znak Tau ..* Rekao je da je Leksikon djelo svih pripadnika franjevačkog pokreta kako u Hrvatskoj tako i u Bosni i Hercegovini. Biografije je pisalo 99 suradnika, među njima i ugledna franjevačka imena. Popis biografa otkriva i potvrđuje visok stupanj zajedništva i jedinstva

svih hrvatskih franjevačkih zajednica i to čak do te mjere da predstavlja važnu oznaku franjevačkog identiteta... Naveo je tri glavna uvjeta za uvrštanje u Leksikon: **1.**da je osoba ispunila svoje dane na zemlji, **2.**da je uživala i da u hrvatskoj kulturnoj i crkvenoj javnosti, napose u povijesti zajednice kojoj pripada, još uvijek uživa poštovanje zbog svojih djela i svog života, **3.**da se našao netko tko je bio spremjanapisati biografiju (o njoj), što baš i nije bilo lako. Spomenuo je da ideja o Leksikonu potječe od fra Hadrijana Boraka.. Njega, fra Emanuela, poglavari su zadužili s realizacijom tog projekta 1988. godine. Rad je nastavio fra Vicko Kapitanović 1991. godine. Fra Vicko je učinio vrlo mnogo, ali nije uspio uspostaviti suradnju s Leksikografskim zavodom. U međuvremenu je, zbog promjene poglavara, rad na Leksikonu odložen. Tek prije dvije godine netko se u Vijeću franjevačkih zajednica sjetio da postoji Kapitanovićev rukopis. I to je onda meni povjereno, rekao je Hoško.

Na kraju je dvije minute govorio kardinal Bozanić: *Čestitam! Ovo djelo je potrebno upravo vama ...Čestitam i Leksikografskom zavodu što je otvorio svoja vrata i proširio krov ...Ovaj Leksikon je nešto živo, što ulazi u našu kulturu, u naše zajedništvo .. Leksikon omogućava susret s onima s kojima se ne možemo drugačije susresti.*

a.m.

NAPOMENA:

U ovom broju i u nekoliko sljedećih brojeva glasila ZAJEDNO objavljujemo na zadnjim stranicama u nastavcima prijevod brošure što ju je izdala **Kongregacija za klerike** pod naslovom ***Euharistijsko klanjanje za posvećenje svećenika i duhovno majčinstvo***, a kad izađu svi nastavci, brošuru ćemo kao cjelinu, dotjeranu i opremljenu pripadajućim ilustracijama, poslati električkom i/ili običnom poštom svim primateljima glasila. Primatelji glasila ne moraju se, dakle, sami truditi i sastavljati objavljene nastavke u cjelinu.

(1.dio)

KONGREGACIJA ZA KLERIKE

**EUHARISTIJSKO KLANJANJE ZA POSVEĆENJE SVEĆENIKA
I DUHOVNO MAJČINSTVO**

Prijevod 2. njemačkog izdanja iz 2009. godine

KONGREGACIJA ZA KLERIKE

Pismo što ga je Kongregacija objelodanila s ciljem promicanja euharistijskog klanjanja za posvećenje svećenika i duhovnog majčinstva

ČASNI SUBRATE U BISKUPSKOJ SLUŽBI,

postoje doista mnoge stvari koje se moraju poduzeti za autentično dobro klera i u korist pastoralne službe, koja se treba pokazati plodnom u današnjim datostima. Bez straha pred poteškoćama i mukama želimo se suočiti s tim izazovom. Budući pak da djelovanje prima svoje određenje od postojanja i da je duša svakog apostolata bliskost s Bogom, namjeravamo dati duhovni impuls koji produbljuje svijest u pogledu ontološke veze između svećeništva i Euharistije te između svećeništva i posebnog majčinstva što ga Marija vrši prema svećenicima. Želimo uz pomoć vječnog klanjanja stvoriti neprekidan molitveni lanac te na taj način doprinijeti posvećenju klera. Stoga želimo ohrabriti Bogu posvećene žene da – po uzora Preblažene Djevice, majke Vječnog Svećenika i suradnice u njegovom otkupiteljskom djelu – na duhovan način „posvoje“ svećenike, kako bi im pomagale samožrtvovanjem, molitvom i pokorom. Tko se klanja, uvijek obavlja i pomirbeni čin za vlastite pogreške. Pod sadašnjim uvjetima predlažemo da se uključi i posebna nakana u tom smislu.

Tradicija nam stalno doziva u sjećanje da se tajna i postojanje Crkve ne mogu iscrpsti niti u njezinim hijerarhijskim strukturama, niti u liturgiji, sakramentima ili zakonskim odredbama. Unutarnju bit Crkve i prvobitni izvor njezine posvećujuće snage treba prije tražiti u njezinom mističnom jedinstvu s Kristom.

Nauk pa čak i struktura dogmatske konstitucije o Crkvi (*Lumen Gentium*) potvrđuju da se to jedinstvo ne može zamisliti odvojeno od one osobe, koja je Majka Utjelovljene Riječi i koju je Isus htio imatu usko sjedinjenu sa sobom za spas cijelog ljudskog roda.

Nije slučaj da je istoga dana, kada je proglašena dogmatska konstitucija o Crkvi – 21. studenog 1964. – papa Pavao VI. proglašio Mariju „Majkom Crkve“, to jest majkom svih vjernika i svih njihovih pastira.

Drugi Vatikanski Sabor se u odnosu na Preblaženu Djevicu izražava na sljedeći način: „Time što je Krista začela, rodila, hranila, u hramu ga Ocu prikazala, i sa svojim Sinom, dok je na križu umirao, trpjela, na sasvim je osobit način sudjelovala u Spasiteljevu djelu, poslušnošću, vjerom, ufanjem i žarkom ljubavlju, da obnovi vrhunaravni život duša. Radi toga nam je postala majkom u redu milosti“ (LG 61).

Ne dodajući i ne oduzimajući ništa jedincatoj Kristovoj posredničkoj funkciji, Blažena Djevica Marija se u Crkvi priznaje i zaziva kao Odvjetnica, Pomoćnica, Pomagačica i Posrednica. Ona je uzor majčinske ljubavi koja mora prožimati sve one koji sudjeluju u apostolskom poslanju Crkve za preporod ljudi (usp. LG 65).

Svjesni tih nauka, koji pripadaju ekleziologiji Drugog Vatikanskog Sabora, vjernici upravljaju svoj pogled na Mariju, svijetleći primjer svih krjeposti, na koji su pozvani da ga slijede. Oni trebaju oponašati nju, prvu učenicu Kristovu, nju, majku, kojoj su u Ivanovoj osobi pod križem povjereni svi učenici. Time što postaju njezinim sinovima i kćerima, ona ih uvodi u pravi smisao života u Kristu.

Upravo na temelju položaja i uloge koja pripada Preblaženoj Djevici Mariji u povijesti spasenja naša je namjera povjeriti sve svećenike na sasvim poseban način Mariji, majci Vječnog Velikog Svećenika, oživotvorujući u Crkvi *molitvenu inicijativu u čijem središtu stoji vječno euharistijsko klanjanje tako da se iz svakog dijela Zemlje trajno uzdiže Bogu glas klanjuće Crkve i sa specifičnim nakanama prikazuju zahvalne molitve, hvalospjev i žrtve pomirnice, kako bi se probudio dovoljan broj svećeničkih zvanja. Istovremeno trebaju na taj način u obliku duhovnog majčinstva, nošenog od Otajstvenog Tijela, biti praćeni oni koji su već pozvani na svećeničku službu te su se kao takvi u biti suobličili jedinome Vrhovnom Svećeniku. Tako trebaju oni sve više i više služiti Gospodinu i braći kao oni koji s jedne strane stoje „u“ Crkvi, s druge pak strane stoje „nasuprot“ Crkvi, stupajući na Kristovo mjesto i predstavljajući ga kao Glavu, Pastira i Zaručnika Crkve* (usp. PdV, 16).

Stoga molimo sve mjesne ordinarije, koji na poseban način cijene za Crkvu specifični i nezamjenjivi karakter posvećenog svećeništva i koji su svjesni hitnosti jedne takve zajedničke akcije glede toga, da se aktivno založe te tamo, gdje god im je povjeren dio Božjeg naroda, promiču formiranje pravih cenakula, u kojima se klerici, redovnici i laici u duhu pravog zajedništva, iskrenog popravljanja i čišćenja, međusobno ujedinjeni, posvećuju molitvi u obliku trajnog euharistijskog klanjanja.

Neka Marija, majka jedinoga Vječnog Velikog Svećenika, blagoslovi ovu inicijativu i uloži zagovor kod Boga, kako bi iz toga proizšla autentična obnova svećeničkih načina života u smislu jedino mogućeg uzora: Isusa Krista, Dobroga Pastira.

U zajednici s Crkvom srdačno Vas pozdravljam u duboko doživljenoj kolegijalnoj povezanosti

Claudio Card. Humes
prefekt

+ Mauro Piacenza
tajnik

Iz Vatikana, 8. prosinca 2007.
na blagdan Marijina Bezgrješnog Začeća

U jednom pismu, napisanom 22. siječnja 2009. Kongregaciji za kler, kardinal državni tajnik Tarcisio Bertone izrazio je živahnu radost koju osjeća Sveti Otac zbog širenja što ga je postigla inicijativa za euharistijsko klanjanje za posvetu svećenika i duhovno majčinstvo. Pozivajući na tu praksu i hrabreći, Papa Benedikt XVI. podjeljuje svoj apostolski blagoslov onima koji se pridruže toj inicijativi.

„MOLITE GOSPODARA ŽETVE DA POŠALJE RADNIKE!“

„Molite Gospodara žetve da pošalje radnike!“ To znači: Žetva je tu, ali Bog se želi poslužiti ljudima da se ona unese. Bog treba ljudi. Treba takve koji će reći: Da, spremam sam postati žetveni radnik, spremam sam pomoći da ta žetva, koja dozrijeva u ljudima, stvarno može ući u žitnice vječnosti i postati Božja vječna zajednica radosti i ljubavi.

„Molite Gospodara žetve!“ To kaže i ovo: Zvanja ne možemo jednostavno „praviti“, ona moraju doći od Boga. Ne možemo, kao možda u drugim zvanjima, ciljanim menadžmentom, odgovarajućim staregijama, tako reći jednostavno regрутirati ljudi. Zvanje mora uvijek naći put od Božjeg srca do čovjekova srca. Pa ipak: Upravo da bi ono moglo stići u ljudsko srce, potrebna je i naša suradnja.

Moliti Gospodara žetve za to, to prije svega znači moliti (se Bogu) za to, protresti njegovo Božansko Srce i reći: „Ipak, učini! Probudi ljudi! Zapali u njima oduševljenje za Evanđelje i radost zbog Evanđelja. Učini da spoznaju da je ono blago iznad svih blagâ

i da onaj tko ga otkrije mora ga dalje davati!“

Mi protresamo Božje Srce. Ali moliti Boga ne događa se upravo samo u molitvenim riječima, nego prije svega i u tome da riječ postaje djelo te tako iz našeg molećeg srca u druga srca preskače iskra radosti zbog Boga, radosti zbog Evanđelja, spremnosti reći „da“. Kao moleći ljudi, kao oni koji su ispunjeni njegovim svjetлом, dolazimo drugima, uvlačimo ih u svoju molitvu te tako i u nazočnost Boga koji onda čini svoje. U tom smislu želimo uvijek iznova moliti Gospodara žetve, protresti njegovo Srce a s njim u svojoj molitvi dotaknuti i srca ljudi da Bog po svojoj volji u njima može učiniti da dozrije „da“, spremnost; a onda postojanost da kroz sve te zbrke vremena, kroz žegu dana a i kroz tamu noći vjerno ostanu u njegovoj službi i od njega uvijek iznova spoznaju – makar je to mučno – da je ta muka lijepa, da je korisna, jer pomaže doći do onog pravog, naime da ljudi prime ono na čemu će graditi: Božje svjetlo i Božju ljubav.

BENEDIKT XVI.

SUSRET SA SVEĆENICIMA I ĐAKONIMA U FREISINGU, 14. RUJNA 2006.

Izdaje:

Vijeće franjevačkih zajednica u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini

Tajništvo: Prilaz Gjure Deželića 75, HR-10000 Zagreb, tel.: (01) 3765-061, faks: (01) 3765-062, mob.:098/9244-901,
e-mail: vfz-tajnistvo@zg.htnet.hr

Odgovara: dr. fra Ivan Sesar, predsjednik Vijeća

Uređuje: Anto Matković, tajnik Vijeća

Ovogodišnji novaci u Asizu